

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala Vam.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Postoji još nekoliko pitanja o kojima,
3 znate, ne donosimo uvijek odluke, ponekad izjave. Počecu sa izjavom u kojoj ću
4 dati smjernice koje je zatražila Odbrana. U podnesku od 2. marta 2006. godine,
5 Odbrana je zamolila pomoć Vijeća da se izdejstvuje pasoš svjedoka Odbrane.
6 Vijeće je svjesno da je neuobičajeno da Međunarodni sud traži pasoš od lokalnih
7 vlasti, a osobito jer to može da skrene nepotrebnu pažnju osoba /?na osobe/ koje
8 su eventualni potencijalni svjedoci. Međutim, ako Odbrana ima neki određen i
9 konkretan zahtjev, Vijeće će to saslušati i nema nikakve razlike u ophođenju
10 prema Odbrani i Optužbi, odnosno prema svjedocima Odbrane i Optužbe, kada se
11 radi o ovom pitanju.

12 Odbrana se takođe obratila Vijeću sa zahtjevom da dobije smjernice u
13 vezi sa novim svjedocima na spisku Odbrane, a Vijeće je dozvolilo promjenu
14 spiska svjedoka pod pretpostavkom da ostanu isti rokovi za izvođenje dokaza
15 Odbrana.

16 Sljedeće pitanje kojim se želim pozabaviti je... obraćam se Odbrani u vezi
17 sa eventualnim svjedočenjem optuženoga. Ukoliko optuženi odluči da dâ usmenu
18 izjavu, usmeni iskaz, Vijeće konstatuje da, prema pravilu 65ter, Odbrana ima
19 namjeru da se pozabavi biografijom optuženoga tokom njegovog ispitivanja. Kako
20 bi se na najefikasniji način upotrijebio njegov iskaz, u skladu sa pravilom
21 89(F) Pravilnika o postupku i dokazima, Vijeće moli Odbranu da podnese pismeni
22 podnesak na tu temu. A taj podnesak može da sadrži, ali ne ograničava se samo

23

24

25

26

27

28

29

30

1 na: podatke o njegovoj porodici, obrazovanju, mjestu stanovanja, lična
2 interesovanja i profesionalnu istoriju. Vijeće predlaže da se taj podnesak ne
3 bavi profesionalnom biografijom optuženog, a koja se odnosi na optužnicu.
4 Odbranu se takođe moli da uvrsti opis okolnosti hapšenja optuženog u aprilu
5 2000. godine. Za potrebe ovoga podneska, Odbrana može uvrstiti informacije o
6 biografiji optuženoga i prije i poslije perioda relevantnog za optužnicu.

7 Vijeće bi željelo da naglasi da ovaj podnesak ne isključuje bavljenje
8 ovim temama od obaju strana i sudija. Vijeće traži da se podnesak podnese dvije
9 nedelje prije početka svjedočenja optuženoga.

10 A sada da se obratim Odbrani u vezi sa *e-mail* porukom datiranom 2. mart
11 2006. godine, u kojoj se izražava stav u vezi sa prekidom rada od 21. do 24.
12 aprila 2006. godine, imajući u vidu pravoslavni Uskrs.

13 Vijeće ima razumijevanja za religijske prakse optuženoga, svjedoka i
14 osoblja Međunarodnog suda. Međutim, pod okolnostima u kakvima radimo Vijeće ne
15 može da postupi prema ovom prijedlogu Odbrane. Ovaj raspored po kojem radimo, ne
16 ostavlja Vijeću mogućnost da pokaže fleksibilnost izbora dana kada će zasjedati.
17 Osim toga, od Vijeća se traži da poštuje i upražnjava praznike Ujedinjenih
18 nacija i ne može da radi tih dana. Osim toga, još dva dana prekida bi Vijeću
19 otežali da sasluša i pogleda izvođenje dokaza u onom vremenskom roku koje mu je
20 dodijeljeno za ovaj predmet.

21 Međutim, nije utvrđen raspored za mjesec april, i Vijeće može da istraži

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 druge mogućnosti zasjedanja u prijedopodnevnim satima u petak, 21. aprila, i da
2 zasijeda u poslijepodnevnoj sjednici u ponedjeljak, 24. aprila, kako bi omogućilo
3 optuženome što je moguće više vremena za upražnjavanje religioznih obreda.
4 Vijeće traži od Odbrane da ga obavijesti da li mu odgovara da Vijeće podnese
5 ovaj zahtjev?

6 Zatim, Vijeće se obraća Optužbi i Odbrani u vezi sa materijalima i
7 fotografijama. Vijeće je tražilo pristup materijalima u drugim prilikama, kako
8 bi mogli da mu pomognu u ocjeni izvedenih dokaza. Vijeće je to uradilo kada se
9 radilo i o svjedocima Optužbe i svjedocima Odbrane. Na primjer, Vijeće je
10 zatražilo dodatne informacije o smrti Huseina Hotića, kojeg je pomenuo svjedok
11 Pašić decembra 2005. godine, kao i predočavanje dnevnika svjedoka Prstojevića u
12 junu 2005. godine.

13 U vezi sa ovim materijalima, od pasusa 337 do 349 izvještaja svjedoka
14 Nielsena, gdje se spominje radna verzija godišnjeg izvještaja MUP-a Republike
15 Srpske za 1992. godinu, a koji je predočilo Ministarstvo unutrašnjih poslova
16 Republike Srpske u januaru 1993. godine. U pasusu 347 spominje se: "Obilje
17 internih i vanjskih izveštaja koji se odnose na unutrašnja pitanja i pitanja
18 bezbjednosti," uključujući i nekih otprilike 150 izdanja *Biltena dnevnih*
19 *dogadaja*, preko 90 dokumenata koje je dobio premijer i preko 80 dokumenata koje
20 je dobio predsjednik i članovi Predsjedništva. Doktor Nielsen je svjedočio, na
21 osnovu njegove analize, da se u izvještajima upućenim visokim zvaničnicima ne
22 spominju žene i djeca koji su okupljeni prilikom operacija, a isto tako da u

23
24
25
26
27
28
29
30

1 dnevnim biltenima iz 1992. je sadržano "vrlo malo tragova" spominjanja objekata
2 za zatočavanje i operacija okupljanja /?čišćenja/. Ovo svjedočenje je u
3 transkriptu na stranicama /?13945 to 13955/... Pogriješio sam. Sada ću to
4 ispraviti, pošto sam rekao "45". Radi se o stranicama 13954 do 13955.

5 Vijeće smatra da će biti vjerovatno da će materijal na koji se pozivao
6 doktor Nielsen, omogućiti Vijeću da bolje shvati mehanizme izvještavanja koje on
7 opisuje. Takođe, on može Vijeću obezbijediti objektivniju osnovu da provjeri
8 svoje zaključke. Stoga bi Vijeće željelo da pita da li će sljedeće grupe
9 dokumenata biti dostupne Optužbi, ukoliko joj bude potrebno daljnje
10 istraživanje. Prije svega, grupa od 80 dokumenata koje je dobio predsjednik i
11 članovi Predsjedništva; pod dva, grupa od 90 dokumenata koje je dobio premijer;
12 i pod tri, grupa od nekih 150 izdanja *Biltena dnevnih događaja*. Optužba može
13 odgovoriti usmeno čim ja završim ovo čitanje ili može odgovoriti putem *e-maila*
14 osoblju Vijeća do kraja radnoga dana u petak, 10. marta 2006. godine.

15 Vijeće bi također zatražilo od strana fotografije koje se odnose na
16 uništavanje imovine. Tokom izvođenja dokaza i Optužbe i Odbrane, Vijeću su
17 predloženi dokazi o uništavanju imovine tokom i nakon napada i preuzimanja
18 gradova, sela i opština. U ove dokaze uvršteni su i iskazi svjedoka, razni
19 vidovi dokumentacija i neke fotografije, a osobito fotografije koje je dostavio
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vještak u pogledu uništavanja kulturnog naslijeđa. Predočeni su dokazi u vezi sa
2 opštinama koje su sadržane u optužnici - a te dokaze je obično izvodio tužilac -
3 kao i o opštinama koje nisu u optužnici - a njih je obično izvodila Odbrana.

4 Vijeće smatra da se obično bolje razumije usmeno svjedočenje, ukoliko je
5 ono ilustrovano fotografijama. Ukoliko svjedok svjedoči da su uništene kuće u
6 nekom selu, Vijeću bi bilo potrebno da stekne neku vrstu vizuelnog utiska o
7 takvom razaranju i zatražiće od strana da obezbijede dokaze koji će ilustrovati
8 ono što svjedok govori.

9 U vezi sa opštinama koje se spominju u optužnici, Vijeće traži od
10 Optužbe da predочи uzorak, što nije isto što i komplet materijala. Mi, dakle,
11 tražimo od Optužbe da nam predочи samo jedan reprezentativan uzorak fotografskog
12 materijala, kategoriziranog po opštinama, i da jasno označi predmet na
13 fotografiji, kao i datum tokom 1992. godine kada je fotografija snimljena.
14 Takođe se od Odbrane traži da predочи uzorke fotografskog materijala koji se
15 odnosi na opštine iz optužnice, kao i materijala koji se odnosi na opštine koje
16 nisu sadržane u optužnici; a u vezi s ovim drugim da kažem: u onoj mjeri u kojoj
17 se to spominje u dokazima. Međutim, mi obavezujemo Optužbu da predочи
18 fotografije koje ima u svom posjedu, a Odbrana treba samo da dostavi onaj
19 materijal koji želi da dostavi.

20 Vijeće traži od strana da ovaj materijal dostavi Sudu najkasnije do 31.
21 marta.

22 I posljednje pitanje koje želim da pokrenem je to da Vijeće želi da se
23
24
25
26
27
28
29
30

1 obrati Odbrani u vezi sa video-materijalom koji se odnosi na napad na konvoj JNA
2 u Tuzli 15. maja 1992. godine. Svjedok Momčilo Mičić je spomenuo ovaj video-
3 materijal 13. decembra 2005. godine, a Odbrana je postavila pitanje - ja se
4 pozivam na stranicu 19455 iz transkripta - da li je Optužba objelodanila
5 relevantni materijal Odbrani. Na sjednici koja je održana 23. februara ove
6 godine, kada smo se bavili internim pitanjima - u transkriptu stranica 20846 -
7 Optužba je potvrdila da su video-snimci u njenom posjedu, a 28. februara
8 odgovorila je Vijeću da je sav materijal objelodanjen i Odbrani. Vijeće sada
9 postavlja pitanje da li je Odbrana imala priliku da razmotri ovaj materijal i,
10 ako je to slučaj, da li ima namjeru da ga uvodi u spis?

11 To su bila pitanja koja je Vijeće željelo da pokrene u ovom trenutku,
12 prije nego što zamolimo Odbranu da uvede svog sljedećeg svjedoka.

13 [Pretnesno veće i sudski savetnik većaju]

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mogu li da skrenem pažnju Odbrani na
15 molbu da nas obavijeste - ukoliko je to moguće, sada, znate da uvijek Vijeće
16 mora da se potruđi, pa je stoga bolje da to uradite ranije, dakle, ima veće
17 izglede - dakle, očekujete li od Vijeća da pokuša zakazati sjednicu u petak, 21.
18 aprila prije podne? Znaete da poslijepodneвно zasjedanje u petak nije baš
19 najomiljenije. I takođe, da zasjedamo u ponedjeljak poslijepodne, 24. aprila.

20 G. STEWART: [simultani prevod] Tri-četiri pitanja koja je Vijeće
21 pokrenulo, a kojima ćemo se mi pozabaviti. Prvo, hvala Vam na ovoj ponudi, ali
22 očigledno je da ovakva promjena nema neki značaj za gospodina Krajišnika, i u

23
24
25
26
27
28
29
30

1 tom slučaju nećemo tražiti niti od Vijeća, niti bilo od koga da zbog tog pitanja
2 ulaže trud. Ali hvala Vam.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da je dovoljno jasno da Vijeće na
4 bilo koji način ne može da kontroliše to da li Ujedinjene nacije slave
5 pravoslavni Uskrs ili ne. Stoga moramo da poštujemo njihova pravila. Inače, kad
6 bi to bila mogućnost našeg izbora, onda bismo to uradili.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, ja sam objasnio gospodinu
8 Krajišniku da se takve odluke donose na drugim nivoima i u drugim okolnostima, i
9 mi to shvatamo.

10 Pod dva, časni Sude, što se tiče našeg razumijevanja - hvala Vam još
11 jednom - mi smo razumjeli spremnost Vijeća da pomogne u vezi sa pasošem. Nadamo
12 se da /?neće biti potrebe/. Mi ćemo se time pozabaviti večeras, da vidimo kakva
13 je trenutna situacija u vezi sa time. No, hvala Vam. A ukoliko bude nečeg
14 konkretnog, ponovno ćemo se obratiti Vijeću.

15 Što se tiče video-materijala koji je pregledao jedan od članova našeg
16 tima koji govori B/H/S, moraću o tome da razgovaram sa njime.

17 Mislim da se sljedeća tačka odnosi na prijedlog, odnosno na eventualno
18 svjedočenje gospodina Krajišnika prema pravilu 89(F), sa zadovoljstvom ću reći
19 časnom Sudu da će to u potpunosti zadovoljiti ono što ste Vi rekli u vezi sa
20 pripremama, tako da ne bi trebalo da postoje nikakve poteškoće u pravljenju

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 rasporeda.

2 Mislim da su to praktična pitanja za koja će biti od velikog značaja
3 trenutajući odgovor.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] 21. i 24. ćemo zasjedati i Vijeće će
5 uzeti sebi slobodu da postupi prema svim drugim željama koje izraze strane ili
6 prema onome što su preferencije koje su izrečene u okviru tima.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, možda još nešto da kažem.
8 Pošto smo imali neke prekide, mislim da svjedok koji je trebalo da dođe, zbog
9 veoma lošeg vremena u južnoj Evropi i kada je bio u blizini aerodroma,
10 neočekivano je došlo do takve situacije da nije mogao da putuje. I to je bio
11 razlog zašto smatramo da je bilo nerazumno od njega tražiti da putuje u tim
12 okolnostima.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. S obzirom na vremenski okvir
14 sadašnji, pitam se... naime, s obzirom na vremenske uslove a i lične okolnosti
15 ovog svedoka, naime, mi uvek radimo veoma blizu one granice vremenske koju

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 imamo na raspolaganju, pa molim, ukoliko Odbrana može, da malo više vremena
2 odvoji kada jedan svedok dođe. Ne znam da li Vi to možete učiniti?

3 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, da Vas uverim da mi uvek
4 činimo sve što možemo kako bismo svedoke doveli što ranije ovde. Međutim,
5 ograničenja koja postoje, a postoje... Naime, radi se o razgovoru sa svedocima,
6 koliko oni mogu vremena provesti van kuće, mi uvek sa njima pregovaramo o tome i
7 moram reći da i ljudi iz Službe za svedoke i žrtve su od velike pomoći tu. A
8 naša je politika da svedoke dovodimo što ranije. Ja bih rekao konkretno da juče,
9 u vezi sa sledećim svedokom koji treba da dođe, ja sam vrlo svesno se opredelio
10 i dao instrukcije da se ovaj svedok dovede ranije, a ne kasnije. A to je upravo
11 imalo onaj efekat koji ste Vi sada i napomenuli.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja samo hteo da Vam kažem da, ukoliko
13 postoje bilo koji razlozi koji Vas spreče da dovedete nekog svedoka i ukoliko se
14 to dogodi, to se naravno može dogoditi, ali da to ne dovede do toga da sudnica
15 bude prazna. I ukoliko neka mala odlaganja su potrebna, Sudsko veće će Vam,
16 naravno, u tome pomoći.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, da. Međutim, na vreme se ne
18 može uticati, a mi smo vrlo svesni ovog problema, časni Sude.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 [Obrana se savetuje]

2 [Pretnosno veće i sudski savetnik većaju]

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, čuli smo šta je
4 gospodin Stewart rekao.

5 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, oprostite, ali gospodin Josse
6 je upravo hteo da me konsultuje u vezi sa još nečim.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ne znam da li ste imali još nešto da
8 kažete?

9 G. STEWART: [simultani prevod] Pa, ne, čuo sam svoje ime, pa kad god
10 čujem ime ja prosto, kao po Pavlovljevom refleksu, skačem na noge.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, ne. Ali naravno, to nije
12 jednostavno. Pavlovljev refleks se ne može tek tako izbeći.

13 Gospodine Harmon, hteo bih da čujem od Vas u vezi sa dokumentima iz
14 Nielsonovog izveštaja. Međutim, možete tu informaciju poslati našoj službi i e-
15 mail porukom do kraja petka. Ukoliko želite, ne znam šta Vi želite.

16 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, pa ja sam poslao jedan e-mail.
17 Možda Vam mogu dati usmeni odgovor već danas. A ukoliko ne, onda ću to poslati u
18 e-mail poruci.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu.

20 Pošto smo sada razrešili sva praktična pitanja, pozivamo Odbranu da
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pozove svog sledećeg svedoka.

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, ja ću ustvari zamoliti malo
3 vremena, kratko, samo da se pozabavimo pitanjem svedoka koji nije mogao ovde
4 doći. Naravno, naše pripreme su time bile ometene i gospodin Stewart je juče
5 razgovarao, mi smo imali e-mail kontakt sa gospodinom Harmonom, i oni su rekli
6 da neće moći da vrše unakrsno ispitivanje ovog svedoka danas, u svakom slučaju.
7 Prema tome, ja bih sada zamolio da napravimo pauzu od 40 minuta. Svedok je u
8 zgradi, ja sam obećao da ću ga još jednom videti pre nego što počne ispitivanje,
9 a onda bih počeo ispitivanje sledećeg svedoka.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Da li mislite da možete završiti
11 sa glavnim ispitivanjem danas?

12 G. JOSSE: [simultani prevod] Mislim da postoje takve šanse.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Napravimo onda pauzu odmah sada.
14 Pauza od 40 minuta.

15 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

16 ... Početak pauze u 9.34h

17 ... Sednica nastavljena u 10.25h

18 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite sedeti.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, izvolite.

20 G. STEWART: [simultani prevod] Samo u vezi sa videom, odgovor je: da,
21 časni Sude, mi ćemo izvoditi to kao dokaz.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Dakle, gospodine Harmon, nema
2 potrebe da se ovaj video uvodi kroz nekog svedoka. Vi nećete imati ništa protiv,
3 je li tako?

4 G. HARMON: [simultani prevod] Ne.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Gospodine Stewart, molim Vas
6 onda da to uvedete u spis, da bi mu se dodelio broj, čim budete spremni za to.

7 A sada, gospodine Josse, da li ste spremni da pozovete svedoka?

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, hvala.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim onda da se uvede svedok.

10 [Svedok je ušao u sudnicu]

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro.

12 SVEDOK: Dobro jutro.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Iz Vašeg odgovora, iz "dobro jutro",
14 pretpostavljam da me čujete i razumete na jeziku koji razumete. Je li tako?
15 Gospodine Poplašen, pretpostavljam da Vi to jeste, je li tako?

16 Gospodine Poplašen, pre nego što počnete da dajete iskaz pred ovim
17 sudom, po Pravilniku o postupku i dokazima potrebno je da date svečanu izjavu da
18 ćete govoriti istinu, celu istinu i samo istinu. Tekst te izjave će Vam sada
19 dati sudska poslužiteljica. Molim Vas da date tu izjavu.

20 SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 osim istine.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Poplašen. Izvolite
3 sestii.

4 SVEDOK: Hvala.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, najpre će Vam
6 pitanja postavljati g. Josse. On je zastupnik Odbrane.

7 Gospodine Josse, možete početi.

8 SVEDOK: NIKOLA POPLAŠEN

9 Ispituje g. Josse:

10 [Branilac ispituje putem prevodioca]

11 P: Vi se zovete Nikola Poplašen. Diplomirali ste političke nauke na
12 fakultetu Sarajevskog univerziteta 1969. godine, a zatim ste bili na
13 postdiplomskim studijama, i na kraju ste doktorirali, postali profesor na
14 Fakultetu političkih nauka u Sarajevu. I takođe, objavili ste veći broj knjiga.
15 Je li to sve tačno, ovaj kratak samo rezime Vaših aktivnosti pre rata?

16 O: Izuzev činjenice... nije 1969., suviše bi bilo rano, 1974. sam
17 diplomirô.

18 P: Hvala Vam. A nakon rata, Vi ste i dalje bili profesor, no ovog puta u
19 Banja Luci. Je li tako?

20 O: I u toku rata, i od 1993. pa nadalje.

21 P: Vaš iskaz će najvećim delom se dotaći Vaših političkih aktivnosti pre
22 i u toku rata, tako da Vas neću o tome sada pitati. No tačno je, zar ne, da ste
23 Vi nakon rata, 1988. /?1998/ godine postali predsednik Republike Srpske, dok Vas
24 sa tog mesta nije uklonio tadašnji visoki predstavnik?

25 O: Da, da. Na... na j... redovnim izborima. 1998. na izborima.

26

27

28

29

30

- 1 P: Vi ste bili izabrani na redovnim izborima kao predsednik?
- 2 O: Tačno.
- 3 P: Vi ste najpre bili član Saveza komunista, je li tako?
- 4 O: Tačno.
- 5 P: Tačno je reći da su praktično skoro svi profesori na političkim
6 naukama bili u tom Savezu, je li tako?
- 7 O: Pa, veliki broj punoletnog stanovništva. Ja sam svojevremeno pravio
8 neke analize, kroz Savez komunista prošlo je 11 miliona stanovnika prethodne
9 Jugoslavije. To se sabira tako da... da se računaju ljudi koji su bili, pa izišli,
10 koji su... Prema tome, 11 miliona različitih ljudi. To je, tako, jedna
11 socijalistička specifična situacija u kojima /sic/ je članstvo u Savezu
12 komunista podrazumevalo neku polaznu poziciju za bilo kakvo zaposlenje ili
13 angažman ili afirmaciju. Najčešće, ne uvek, ali najčešće.
- 14 P: Pre izbora 1990. godine, u nekom trenutku, Vi ste napustili Savez
15 komunista?
- 16 O: Nekoliko godina prije toga.
- 17 P: 1990. godine na izborima niste bili kandidat, je li tako?
- 18 O: Ne. Ne, nisam bio član nijedne političke stranke i nisam učestvovao
19 naprosto, bio kandidat nijedne stranke.
- 20 P: Kao što ćemo saznati kasnije, Vi nikada niste postali član SDS-a?
- 21 O: Ne. Ne, nisam nikada bio član Srpske demokratske stranke.
- 22 P: Ovo Sudsko veće je čulo iskaze brojnih svedoka o strahovanjima i
23 zabrinutosti koju su osećali Srbi nakon izbora i uoči rata. Ja neću od Vas
24
25
26
27
28
29
30

1 tražiti da se izjašnjavate o tim temama, no, tačno je, zar ne, da ste 1991.
2 godine bili pozvani da postanete član Političkog saveza ili veća SDS-a?

3 O: Da. Socijalna i psihološka situacija dve-tri godine, negde od 1988.-
4 1989., uopšte je postala napeta u... u bivšoj Jugoslaviji. Osećala se napetost
5 između vrlo različitih društvenih grupa, po pripadnosti, naročito po nacionalnoj
6 i verskoj pripadnosti. I krajem 1980-ih godina, na političkoj sceni bivše
7 Jugoslavije snažno su se afirmisale takozvane nacionalne stranke. Prethodno je u
8 republici srps... u Republici Hrvatskoj formirana Srpska demokratska stranka,
9 potom je u Bosni i Hercegovini formirana Stranka demokratske akcije, koja je
10 uglavnom zastupala muslimanske interese, Hrvatska demokratska zajednica, koja je
11 zastupala hrvatske interese, a posle toga, kao reakcija na sve to, Srpska
12 demokratska stranka. Srpska demokratska stranka je imala veliku popularnost,
13 nekoliko krupnih, jasnih, nacionalnih ideja. Ona je učestvovala u izborima 1990.
14 i dobila najveći broj srpskih glasova, izrazitu većinu. Počela je da deluje
15 svestrano i u međuvremenu je formirala jedan... jedno... jedno savetodavno telo koji
16 se u početku zvao Savet Srpske demokratske stranke. A kasnije, kada je ta
17 stranka formirala još neka pomoćna tela - za ekonomiju, kulturu, itd. - onda taj
18 savet nije više bio generalno savet, nego je dobio i atribut, Politički savet.

19 U tu... u t... u 1991. godini, predsednik Političkog saveta Srpske
20 demokratske stranke bio je profesor Nikola Koljević - koji je inače moj lični
21 poznanik i prijatelj mnogo godina prije te... prije tih dešavanja - i... i on me je
22 zamolio da, kao član, učestv... kao član Saveta, a ne član Srpske demokratske
23 stranke, učestvujem u radu Saveta i slobodno iznosim svoja mišljenja i
24 komentare, ne bi lih /sic/ doprineo temeljitijem, svestranijem radu toga sa...
25 toga tela. Ja sam taj poziv prihvatio i negde u k... krajem prve polovine 1991.

26

27

28

29

30

1 godine imenovan sam za člana Političkog savjeta i kasnije sam učestvovô u
2 njegovom radu.

3 P: Vi ste tu nam rekli nešto o razvoju SDS-a, i to je bilo od pomoći. Da
4 li ste Vi smatrali da je SDS redovna - pod tim mislim obična - politička
5 stranka, ili ste na neki način imali drugo mišljenje o njoj?

6 O: Ja bih morao da iznesem nekoliko opštih tvrdnji, ukoliko o... je to od...
7 Sudu od pomoći u... u... u vezi... u vezi sa tim Vašim pitanjem. Zapravo, što se tiče
8 moga ličnog u...uverenja, gledanja na događaje krajem 1980-ih godina, meni je bilo
9 jasno da u čitavoj Jugoslaviji slede dramatični događaji i da je... da je
10 verovatno da će se naći potencijal, i u Jugoslaviji i u inostranstvu, koji će
11 stimulisati raspad i razaranje e... razaranje te države.

12 Okolnosti su se oblikovale tako da se energija naroda slivala /sic/ u
13 nacionalne stranke. Prema tome, drugačiji, neki drugi oblici grupisanja bili su...
14 bili su posve potisnuti, bili su potisnuti medijski, u javnim istupima
15 predstavnika međunarodne zajednice, u javnim istupima a... novopečenih,
16 novostvorenih političkih radnika, političkih lidera, itd. I sve je govorilo da
17 će doći do obnavljanja međunacionalnih sukoba.

18 Nasuprot tome stajala je... stajô je jedan poprilično značajan blok
19 političara koji su proizišli iz Saveza komunista, koji je prilično tvrdo,
20 dogmatski se držao uverenja da se može sačuvati prethodna Jugoslavija. Te, tako
21 da ih nazovem, dogmatske političke ili komunističke snage čuvanja te
22 Jugoslavije, oni su oslonac videli u nekim međunarodno-pravnim normama, u... u
23 činjenici da je postojala Jugoslavija kao jedino međunarodno priznata država na
24 tom području, i da je ta Jugoslavija imala prilično snažnu vojsku, prilično
25 snažnu armiju. Međutim, i f...funkcija te armije je bila očuvanje spoljnih
26 granica, tako je u Ustavu o... prethodne Jugoslavije pisalo. Međutim, oni nisu
27 računali na činjenicu da je u civilnom rukovodstvu Jugoslavije, a i republika

28
29
30

1 koje su činile Jugoslaviju - najpre Slovenije, potom Hrvatske, Bosne,
2 Makedonije, itd. - došlo do odstupanja ili izrazila se želja, izrazila se
3 potreba da se razori takvo postojanje Jugoslavije. Tako da civilno vođstvo
4 Jugoslavije i civilno vođstvo republika, u ovom slučaju Republike Bosne i
5 Hercegovine, zapravo tražilo je neka... neka druga rešenja, neka druga rešenja
6 koja će voditi ponovnom državnom oblikovanju prostora koji su činili
7 Jugoslaviju.

8 To drugo rešenje je bilo prvenstveno nacionalno motivisano. I razume se,
9 tu su nastali... tu su nastali vrlo značajni pot... problemi. Nacionalno motivisano
10 je značilo da teritorije koje imaju izrazitu većinu jednog naroda, verovatno
11 neće očekivati teškoće u smislu rata i ratnog krvoprolića, a da je rat... da je r...
12 da je krvoproliće i da su oštri sukobi verovatni tamo gde je izmešano
13 stanovništvo.

14 U... u svemu tome, po mome uverenju, Srbi su morali da imaju - kad kažem
15 "Srbi", mislim pre svega na... na... na srpska politička rukovodstva, ali i na
16 srpsko stanovništvo koje je trebalo da se educira, da prima stavove od sv...svojih
17 različitih političkih rukovodstava i od... od elite uopšte, posebno od... od
18 kulturne elite - dakle, pod tim okolnostima, moja očekivanja su bila da će Srbi
19 formulisati svoju poziciju, svoje interese u toj državi koja se zvala
20 Jugoslavija na način da... da se učini sve da ne dođe ponovo do krvoprolića i da
21 ne do... i da ne dođe do... do frontalnog sukoba sa pripadnicima drugih nacija i
22 drugih veroispovesti, jer su Srbi većinom pravoslavne veroispovesti. Dakle, moje
23 očekivanje jeste bilo rek... neka rekonstrukcija te Jugoslavije, ali uz saglasnost
24 elita, naročito političke elite, svih naroda i svih društvenih grupa, pr... pre
25 svega verskih, na području te Jugoslavije.

26 Nešto od te orijentacije formulisao je SDS, tj. Srpska demokratska
27 stranka u Bosni i Hercegovini. Pre svega, u smislu... SDS je imô ofanzivan zahtev
28 u smislu za... u smislu predstavljanja javnosti i predstavljanja
29 pripadni...pripadnicima političkog vođstva drugih nacija, Muslimana i Hrvata, da
30 se iznađu forme za ravnopravan život, život u kome nijedan narod ne bi bio

1 podređen, najpre politički-pravno, a potom ekonomski, kulturno, verski, itd.

2 Meni se ta ideja dopala. Ideja u kom... u kome možemo očekivati promene,
3 jer one su bile neminovne, a u kome treba slediti onu politiku kojom će se
4 izbeći krvoproliće, razaranje, i tako dalje, i u kome će u traganju za
5 ravnopravnošću dolaziti do kompromisa. SDS je za...zastupao tu ideju i mi smo na
6 Političkom savetu više puta raspravljali o... o n... o načinu organizovanja a... Bosne
7 i Hercegovine, srpskog naroda. Ali treba razumeti da je - Vi ste me pitali za
8 1991. godinu - da je 1991. godine još uvek postojala Jugoslavija i meni je bila
9 bliska činjenica da rasprava o srpskom narodu i srpskom interesu podrazumeva
10 srpski narod i srpski interes u celini. Dakle, interes svih Srba koji žive u
11 prethodnoj Jugoslaviji, ovaj, morao se sučeljavati, dovoditi u dijalog sa
12 interesom drugih naroda; dakle, i Muslimana, i Hrvata i Albanaca i Makedonaca i
13 Crnogoraca, itd.

14 To je bio razlog... to je bio ključan razlog zašto sam učestvovao u radu
15 Političkog saveta Srpske demokratske stranke, a uz to nisam bio član, pa me onda
16 nikakve statutarne norme Srpske demokratske stranke nisu obavezivale, niti sam
17 morao da, ovaj... kao nečlan stranke da poštujem bilo kakvu stranačku
18 disciplinu. Ja sam, doduše, ova svoja uverenja izražavao više puta i u javnim
19 istupima, i preko elektronskih medija više sam puta sam /sic/ pisao komentare u...
20 u listu *Javnost* koji je izlazio u... u tom... a i u drugim listovima koji su
21 izlazili u Srbiji, u Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori.

22 G. JOSSE: [simultani prevod] Nisam prekidao svedoka, časni Sude, zato
23 što su ovo uglavnom bile teme kojih sam i ja hteo da se dotaknemo, a on je već
24 govorio o mnogim od tema, o kojima sam ja hteo da mu postavljam pitanja inače.

25 P: Gospodine Poplašen, Vi ste dali dosta objašnjenja, /?ali/ možda ne
26
27
28
29
30

1 kompletno objašnjenje zbog čega niste postali član SDS-a, recimo, 1991. godine.
2 Zamolio bih Vas da objasnite šta ste mislili, kako ste razmišljali te godine -
3 ali ne iz perspektive budućnosti, današnje perspektive, zaboravite šta se
4 kasnije dešavalo. No, 1991. godine, zbog čega tada, šta ste mislili, zbog čega
5 niste hteli da postanete član SDS-a?

6 O: Pa, ne vidim baš... izvinjavam se, al' ne vidim suviše logike u Vašem
7 pitanju. Angažman u nekoj političkoj partiji ili javni angažman uopšte, je moguć
8 samo ako se ima perspektiva u budućnosti u vidu, nikako drugačije nije mo...
9 Politički angažman podrazumeva da čovek ima neki cilj, nešto što hoće da
10 ostvari. Ono što je cilj uvek je smešteno u budućnost, i... i iz te perspektive
11 analiziraju se konkretne stvari i... i čovek se odlučuje da li angažman u nekoj
12 partiji vodi njegovom cilju, onako kako ga on vidi.

13 Moje je mišljenje bilo da, u t... u tom periodu, da Srbi moraju imati -
14 Srbi u celini - treba da imaju cilj da žive mirno, bez sukoba, sa drugim
15 narodima i društvenim grupama, a da bi to... da bi to ostvarili moraju biti
16 međusobno povezani. Takav neki prostor pružala je prethodna Jugoslavija, ali ne
17 samo Srbima, nego i drugim narodima. D...dakle, i... dakle, i Muslimani su rasuti po
18 Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija, Makedonija, itd.; Albanci su takođe
19 rasuti; Hrvati su rasuti, i tako da... U najmanjoj meri Slovenci, od svih
20 prethodnih republika. I ja sam naprosto vagao da li Srpska demokratska stranka
21 zadovoljava o... zadovoljava jednu takvu moju orijentaciju. Međutim, kako je vreme
22 teklo, 1991., pa onda 1992., itd., pokazalo se da Srpska demokratska stranka
23 varira u svojim aranžmanima. Jedno prihvata, pa ne prihvata, pa bi... o...ono jedno
24 vreme po nekim izjavama hoće da svi Srbi i drugi narodi žive u jednoj zemlji, pa
25 onda... pa onda neće da prihvati, i tako dalje. Pa onda Srpska demokratska stranka
26 prihvati protivpravno priznanje Bosne i Hercegovine kao međunarodno priznate
27 države.

28
29
30

1 Dakle, javila se serija činjenica u kojoj je Srpska demokratska stranka
2 ili njeno vođstvo prihvatilo pravno nasilje nad prethodnom Jugoslavijom i Bosnom
3 i Hercegovinom, i tako je u... u daljoj svojoj politici po...polazila od
4 neprihvatljivih pretpostavki. No, i pored svega toga, od svih političkih
5 stranaka ona je najpotpunije ili u... u određenoj meri zastupala interese srpskog
6 naroda i otuda mera moga odnosa bila je saradnja i podrška na nekim pitanjima,
7 ali ne uvek saradnja i n... i ne članstvo koje bi podrazumevalo da potpuno
8 prihvatam, ovaj, i program i... i statut, i druga dokumenta Srpske demokratske
9 stranke.

10 Da...dakle, čitava stvar je u tome što m...moje zadovoljstvo nije bilo u
11 celini, nije bilo potpuno sa Srpskom demokratskom strankom, mada je ono bilo od...
12 od svih afirmisanih ili značajnih stranaka, ona mi je bila mnogo bliža nego o...
13 neke druge.

14 P: A Politički savet? Vi ste nam, naime, već rekli da ste Vi i druga
15 lica vodili teorijske diskusije. Da li je to bila Vaša prvenstvena uloga,
16 odnosno uloga Političkog saveta, što se Vas tiče? Dakle, da se vode teorijske
17 diskusije?

18 O: Pa, možda... možda bolje reći teorijsko-političke d...diskusije. To je
19 bila inače uloga Savjeta u Srpskoj demokratskoj stranci. Srpska demokratska
20 stranka je imala druge organe koji su donosili odluke. Politički savjet nije
21 mogao nikakve odluke da donese. Postojalo je Predsedništvo stranke, Srpske
22 demokratske, postojalo je Izvršni odbor, kao organ, postojô je predsednik
23 stranke. Njihova je stvar bila, prvo, da li će uopšte prisustvovati sednicama
24 Savjeta - to su oni odlučivali - a, drugo, da li će nešto usvojiti ili neće, da
25 li će neka sugestija njima biti prihvatljiva ili ne. T...to je odlučivalo
26 rukovodstvo Srpske demokratske stranke i Politički savjet nije imao tu nekih
27 instrumenata. Rukovodstvo Srpske demokratske stranke nije imalo obavezu čak ni
28 da nam podnosi izvještaje u tom pogledu, izuzev što je postojao neki običaj kada
29 sednicama Političkog saveta prisustvuje neko iz rukovodstva Srpske demokratske
30

1 stranke, pa mi članovi Političkog savjeta imamo pitanja, obično su odgovorili
2 na naša pitanja ili ih komentarisali, d...da bi nam pomogli u našem daljem radu.
3 Ali n...ni...nikakav naknadni odgovor ili potvrda nije postojala šta je s... kakva je
4 sudbina na...naših savjeta ili naših tvrdnji koje smo izgovarali na sednicama nije
5 postojala.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, dopustite mi samo da ja
7 postavim jedno pitanje radi razjašnjenja.

8 Vi ste rekli, gospodine svedoče, kada ste govorili o politici SDS, rekli
9 ste da je SDS prihvatala pravno priznavanje Bosne i Hercegovine kao međunarodno
10 priznate države. Možete li mi dati, molim Vas, neki činjenični osnov za takav
11 iskaz. Kada je, naime, SDS izrazila stav da bi prihvatila priznavanje Bosne i
12 Hercegovine kao međunarodno priznate države?

13 GĐA PREVODILAC: Ispravka prevodioca, sudija je rekao "ilegalno
14 priznavanje".

15 SVEDOK: Vidite, Bosna i Herce... Bosna i Hercegovina je tražila
16 međunarodno priznanje protivustavno, t...to nije bilo pitanje - ali verovatno se
17 pretpostavlja - bez saglasnosti srpskog naroda i e... srpskih predstavnika, kao
18 što... u... Da, to je... to je drugo.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, samo da Vas prekinem tu. Razumem šta
20 ste hteli da kažete tim "nezakonito priznavanje". Vi ste rekli, međutim, da bi
21 SDS prihvatila to nezakonito priznavanje. Kada i kako su oni to prihvatili, i
22 gde i na koji način?

23 SVEDOK: Već posle toga priznanja, predstavnici Srpske demokratske
24 stranke i članovi državnog rukovodstva iz Srpske demokratske stranke krenuli su
25 u pregovore sa predstavnikama /sic/ muslimanskog i hrvatskog naroda i sa
26 predstavnicima međunarodne zajednice, na pretpostavkama priznate države. Ve...već
27 od aprila, maja, i tako dalje, u... u... u međunarodnim razgovori...

28 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da. Ali ako mi dopustite, Vi
29 govorite o onome što se obično podrazumeva pod Cutilheirovim pregovorima, je li
30 tako? Jeste li na to mislili?

1 SVEDOK: N...ne. Srpska demokratska stranka je prihvatila Cutilheirov plan.
2 Prihvatila je Cutilheirov plan i prihvatili su ga predstavnici muslimanskog
3 naroda, gospodin Alija Izetbegović. Ali je povukao svoj potpis. I nekoliko dana
4 posle toga, dolazi nam...

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Poplašen, mene samo
6 interesuje da saznam, kada Vi kažete da je "SDS prihvatila nezakonito
7 priznavanje", na šta ste Vi mislili? Da li sam ja dobro razumeo, da li ste Vi
8 pritom mislili na stav SDS-a prilikom razgovora koji su doveli do Cutilheirovog
9 plana? Naime, ovo Sudsko veće je već čulo iskaze ko je bio na kojoj strani kao
10 potpisnik, čuli smo dosta iskaza o tome. Da li ste Vi mislili na te pregovore
11 kada ste rekli da je "SDS prihvatila nezakonito priznavanje Bosne i Hercegovine
12 kao međunarodno priznate države". Da li ste na to mislili?

13 SVEDOK: Ne... nakon Cutil... uvaženi sudijo, nakon Cutilheirovog plana. Vi
14 ste u pitanju imali i... i... i momenat i ponašanje SDS-a. Dakle, iz ponašanja SDS-a
15 je vidljivo da odbacivanje Cutilheirovog plana koje je, po mome uverenju,
16 odgovaralo s...sve tri nacije, većinske nacije koje žive u Bosni i Hercegovini,
17 vodi jednoj lošoj situaciji. I iz te loše situa... u toj situaciji priznata je
18 Bosna. I iz ponašanja Srpske demokratske stranke vidi da prihvata takav
19 političko-pravni fakcitet. Ona ulazi u... u... u... u razgovore - doduše, sa
20 nastojanjem da nešto promeni, da se dođe do novog rešenja - ulazi u... u... u čitavu
21 proceduru političko-pravnih pregovora i iz toga je vidljivo da priznaje jednu tu
22 situaciju. Naravno, i iz drugih činjenica, i...iz činjenica da odustaje od čvršćeg
23 povezivanja sa drugim srpskim korpusima, i tako dalje. Dakle, to je već jedna
24 vrlo ozbiljna naznaka da ec... SDS odstupa od stavova koje je imala prije
25 pre...pre...predloga gospodina Cutilheira. Ja... ja se ne sećam da je postojala neka
26 formalna sednica nekog organa Srpske demokratske stranke u kojima oni kažu da to
27 prihvataju, da priznaju Bosnu i Hercegovinu, ali iz ponašanja je sasvim vidljivo
28
29
30

1 da je priznaju o...onako neravnopravno konstituisanu.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja i dalje ne mogu to baš sasvim da
3 razumem. Naime, iz iskaza koji smo čuli, čini se da kada je propao Cutilheirov
4 plan, jedna od glavnih stvari koje su se dogodile nakon toga jeste to, da je
5 Republika Srpska postala glavna orijentacija, usmerenje SDS-a, u smislu uprave,
6 vlade i raznih drugih pitanja. Dakle, ja samo želim da razumem gde Vi to
7 nalazite... naime, sve to je sasvim onako dvosmisleno. Mi smo ovde čuli dosta
8 iskaza iz kojih bi se moglo zaključiti da su glavni naponi činjeni u pravcu da
9 Republika Srpska postane, ako ne država, onda bar neka vrsta entiteta koji bi
10 donosio svoje sopstvene odluke o pitanjima koja se tiču uprave, vlasti, pravde,
11 odbrane. Pa se zbog toga pitam gde ste Vi to zaključili, na osnovu čega, da je
12 ponašanje SDS-a takvo da je ona smatrala da je Bosna i Hercegovina prihvaćena,
13 odnosno međunarodno priznata država?

14 SVEDOK: Evo, sasvim ću pojednostaviti onda. SDS je... iza Srpske
15 demokratske stranke stajala je većina srpskog naroda u... u Bosni i Hercegovini.
16 Isto tako, postojala je Srpska demokratska stranka u Republici Srpskoj Krajini,
17 u okviru Republike Hrvatske. Postojala je i Srpska demokratska stranka u Srbiji,
18 ne tako uticajna, ne tako značajna, ali... ali Srpska demokratska stranka Bosne i
19 Hercegovine imala je popularnost i u Srbiji, među stanovništvom koje n... dakle,
20 ni... koje nije članstvo Srpske demokratske stranke. Ono što je trebalo da se
21 učini jeste da Srpska demokratska stranka snažno politički forsira neki skup,
22 kongres, i tako dalje, dogovor srpskih predstavnika iz svih područja Republike
23 Srpske Krajine, iz - tada se zvala Srpska Republika Bosna i Hercegovina- iz

24

25

26

27

28

29

30

1 Srbije i Crne Gore, i da traže zajedničko rešenje. Na to sam mislio. Od toga je
2 odustala Srpska demokratska stranka.

3 Tačno je to, potpuno se slažem sa Vašim zapažanjem da je Srpska
4 demokratska stranka rađ... radila na jačanju pravnom, političkom, vojnom, itd.,
5 Republike Srpske, ali je odustala od približavanja ili da budem jednostavniji,
6 ujedinjavanja sa... sa Republikom Srpskom Krajinom, od približavanja Srbiji, od
7 približavanja Crnoj Gori, itd., jer se srpsko pitanje, kao i druga pitanja, može
8 rešiti samo na jedinstven način. To je... t...to je i ključna programska razlika
9 između stanovišta Srpske demokratske stranke i stanovišta Srpske radikalne
10 stranke. To je bilo moje lično uverenje, i... i iz toga sam izveo zaključak da
11 ponašanje vođstva Srpske demokratske...

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da. Izvolite, završite svoj odgovor,
13 molim Vas.

14 SVEDOK: Dakle... d...dakle, iz ove činjenice koju sam pomenuo, izveo sam
15 zaključak da je... su politički potezi i ponašanje Srpske demokratske stranke
16 centrirani na Bosnu i Hercegovinu, kao međunarodno priznatu državu.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako dobro razumijem Vaš iskaz, Vi hoćete
18 da kažete: odustajući od perspektive ujedinjenja svih Srba u jednoj državi, to
19 je za Vas bila jasna poruka da SDS prihvata Bosnu i Hercegovinu kao nezavisnu
20 državu?

21 SVEDOK: Približno je... to je približno /nerazgovetno/.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro. Hvala Vam.

23 Izvolite nastavite, gospodine Josse.

24 G. JOSSE: [simultani prevod]

25 P: Ja sam Vam postavljao pitanja o Političkom vijeću, a Vi ste, pomažući
26 mi na taj način, spomenuli rukovodstvo SDS-a i njihovo učešće u tom Savjetu.

27

28

29

30

1 Prije nego što pređemo na tu temu, da li je tačno da ste Vi bili prisutni na
2 nekih 50% sastanaka Političkog savjeta dok ste bili član toga tijela?

3 O: Verovatno, jer zaista nisam vodio dnevnik niti zapisnik. Ali jednom
4 većem broju sam prisustvovao. Pretpostavljam da nije ispod 50%. O...obzirom da su
5 sednice Savjeta bile jednom nedeljno - to je ipak prilično učestalo - nisam
6 prisustvovao jednom delu, nisam stizao, ali jednom delu jesam.

7 P: Rukovodstvo je neprekidno prisustvovalo sastancima. Mogu li onda prvo
8 da Vas pitam o Radovanu Karadžića - kako često je on bio prisutan sastancima,
9 ako možete da kažete?

10 O: Ne bi se moglo reći redovno, neprekidno ili redovno. Ponekad je
11 prisustvovao. Po... verovatno kad su... kad su im dozvoljavale različite o...
12 različite obaveze. Prisustvovô je ponekad i Radovan Karadžić. Prisustvovô je i...
13 ovaj, gospodin Koljević je predsedavao, prisustvovala je i gospođa Plavšić.
14 Kasnije je b... vrlo... ne znam tačan broj, ali nekoliko puta je prisustvovô i
15 gospodin Krajišnik i još, verovatno, neki članovi Izvršnog odbora. Meni nije
16 bilo posebno ni stalo da ih identifikujem po funkciji i po... Više sam pratio
17 diskusije i razgovore, nego nominalno funkcije onih koji sede na sastanku.

18 P: Možete li prokomentarisati kakve doprinose, ako ih je uopšte bilo,
19 tim sastancima je imao doktor Karadžić?

20 O: Pa, nekog posebnog učešća... On je više pratio. Nekih posebnih
21 diskusija, istupa nije pitao... ni...nije imao. Ja se sećam samo, recimo, njegovih
22 istupa na naša upozorenja da se nešto dešava, on je... on je obično komentarisao

23
24
25
26
27
28
29
30

1 da on i rukovodstvo stranke vode računa o tome. Šta znači "vode računa" nije..
2 nije on... nije obrazlagao, tako da su njegovi istupi bili kratki i uglavnom su se
3 odnosili na... na obaveštenje da je informisan il' na neke dodatne informacije.
4 Ali je uvek naglašavao da postoji rukovodstvo stranke koje će doneti
5 odgovarajuće odluke. Jer pretpostavljam, možda... možda nije imao dovoljno ni
6 poverenja u Politički savjet, jel /sic/ u Političkom savjetu je bio, ovaj, jedan
7 broj nečlanova Srpske demokratske stranke. N...ne znam, to bi on morao da
8 odgovori, zašto je bio kratak, koncizan, verovatno redukovan, ovaj, bez nekih
9 detalja.

10 P: A sada, molim Vas, isto pitanje za gospodina Krajišnika.

11 O: Po mome sećanju, gospodin Krajišnik je nekoliko puta prisustvovao.
12 Verujte mi da se ne sećam da je nešto pričao, on obično - kao i sada - obično
13 nešto piše. On s... ovaj, pra...pravio je neke beleške. Ja sam ga u nekim pauzama
14 sednica Političkog sa... pošto je već bio predsednik Narodne skupštine Bosne i
15 Hercegovine, ne...nekih dodatnih, na...naročito nakon sednica /sic/. Tada je... tada
16 su sednice Narodne skupštine uglavnom javno prenošene preko državnog kanala
17 televizije. Nekoliko puta sam ga nešto priupitao. Njegov komentar je bio da je
18 vrlo teško obezbediti ravnopravnost naroda i poslanika, al' da se mora izdržati
19 u tome. Da mi moramo biti svesni da smo jedan od naroda i da, ovaj, sve što čini
20 - čini u... čini u tom pravcu, al' da nikada neće zaboraviti srpske interese i da
21 vodi računa o tome, čak i kad... kad to nije vidljivo.

22 Dakle, ja sam shvatao i njegovu prezauletost i vreme u kome je, pa nisam
23 ni insistirao na nekim... Ali ja nisam bio u nekim posebno prijateljskim odnosima
24 sa gospodinom - ličnim, privatnim - gospodinom Krajišnikom, da sm... pa... pa nismo
25 sjedali izvan sednica, nismo vodili razgovore u tom periodu, nego je to
26 naprosto, ovaj, završavalo se u okviru pauza ili odmah nakon sednica.

27

28

29

30

1 P: Dobro. Samo da ovo razjasnimo. Vi niste poznavali gospodina
2 Krajišnika prije 1991. godine. Da li je to tačno?

3 O: Ne mogu da budem baš precizan, ali prije 1990. sigurno ne. Negde u... u
4 toku... moguće je da sam negde u toku 1990., jer sam imao običaj da tako prošetam,
5 nešto prokomentarišem sa profesorom Koljevićem, poneki put smo... bismo i svratili
6 do Glavnog odbora Srpske demokratske stranke, i tamo sam zaticao ljude, naročito
7 iz rukovodstva te stranke. Moguće je da sam se tamo upoznao sa gospodinom
8 Krajišnikom, al' ja ne mogu da se sjetim u... u... poslednjih godina više hiljada
9 ljudi sam upoznao, s njima razgovarao. Zaista zaboravim vreme, datum, pa i
10 likove. U svakom slučaju, prije 1990. se nismo znali.

11 U toku 1991., preko Političkog savjeta, a naročito preko javnog
12 delovanja gospodina Krajišnika, ocrtavala mi se njegova ličnost. M...
13 pretpostavljam, ne njemu moja, jer on je bio javni funkcioner i mi smo mnogo
14 više gledali u to, a... Tako da... tako da mi je postao, ovaj, u... u tom periodu
15 poznat, naročito kad su počela ratna dejstva, onda smo se upoznali bliže i,
16 ovaj, i viđali se češće.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, dozvolite da zamolim za
18 jedno razjašnjenje.

19 Gospodine Poplašen, kada ste govorili o ulozi gospodina Karadžića u
20 Političkom savjetu, Vi ste rekli sledeće: "On bi nam rekao da je rukovodstvo
21 stranke donelo odgovarajuće odluke."

22 Šta ste podrazumijevali pod "rukovodstvom stranke"?

23 SVEDOK: Misli se na Predsedništvo stranke i na Izvršni odbor stranke. To
24 je bilo formalno ru...rukovodstvo koje je, po našem... prema našim informacijama,
25 često zasedalo i donosilo različite od... Srpska demokratska stranka je tad bila
26

27

28

29

30

1 u vlasti, i... i... i ona je morala da donosi vrlo različite odluke u okviru
2 državnih organa. E sad, kao i u svakoj partiji, pretpostavka je da su kod važnih
3 stvari pre toga raspravljali organi stranke, prije nego što predstavnici te
4 stranke u... u vlasti donose odgovarajuće odluke ili poteze. Ja sam razumeo u tom
5 smislu da... da je na tim organima stranke i da su ljudi koji su u vlasti vode
6 računa o, recimo, bezbednosti, o orijentaciji da se ne dese s...sukobi, konflikti,
7 da, ovaj, da... da se... da se obezbede neke promene zakonske, ustavne, i tako
8 dalje, koja... koje će blokirati rat, krvoproliće, i tako dalje.

9 Razume se, tu... t...tu treba prihvatiti i naše očekivanje da se vode i
10 razgovori n... na nivou Jugoslavije je... koja je još... koja se još nije raspala, i
11 da a... on ima proc...procene da će opstati Jugoslavija i da ne...

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, odgovorili ste na
13 moje pitanje. Hvala Vam.

14 Možete nastaviti, gospodine Josse.

15 G. JOSSE: [simultani prevod]

16 P: Vi ste napisali jedan članak 1991. godine u *Oslobođenju*, u kojem ste
17 izrazili svoju podršku ideji osnivanja Narodnog savjeta, kao drugog
18 zakonodavnoga tijela ili organa u republici. Da li je to tačno?

19 O: Da, to je tačno. To je period napetosti i intenzivnih traganja za
20 različitim rešenjima. Ja sam reše... lično, rešenje video da sve počne sa ustavnim
21 promenama. I da se na nivou Bosne i Hercegovine, kao drugi skupštinski dom,
22 utvrdi Vijeće naroda koji bi jednako... u kome bi jednako bili zastupljeni
23 predstavnici tri naroda, tri konstitutivna naroda Bosne i Hercegovine; dakle,
24 Muslimana, Srba i Hrvata. I da se u tom Vijeću naroda štite nacionalni interesi.
25 U tome sam i video mogućnost da se prevaziđe majorizacija, preglasavanje jednog

26

27

28

29

30

1 naroda. U tome sam vidio mogućnost da se stvori jedno telo koje će imati
2 formalnu mogućnost da dođe do najboljih kompromisnih rešenja. U tome sam video
3 mogućnost da se stvori jedno autoritativno telo koje će neprekidno upozoravati
4 da je najgore od svih izlaza rat, krvoproliće i međusobni sukobi. Taj članak je
5 objavljen u dnevnom listu koji je imao, z...za ondašnje prilike, relativno visok
6 tiraž, i kasnije je podržan u nekim komentarima od nekih čitalaca. Recimo, ja se
7 sećam da je tekst p... ukoliko me sećanje dobro služi, pod naslovom "Poslednji
8 vapaj žednog u pustinji" i...ili ne... ili nešto sasvim slično, u... u listu
9 *Oslobođenje* objavio čovek koji je vrlo energično podržao taj zahtev i koji je
10 bio kasnije predsednik Hrvatske demokratske zajednice u Bosni i Hercegovini.

11 No, stvari su već krenule po... po zlu i to nije imalo nekog... posebno
12 nekog velikog odjeka. Na našu nesreću, posle silnog krvoprolića i razaranja, u
13 dejtonskom ustavu je v...viđeno rješenje u Vijeću naroda i ono je tek tada
14 osnovano.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, prije svega, mi
16 govorimo o članku, i kad bismo ga mogli pročitati, onda bi nam svjedokove ideje
17 postale jasnije. Ponekad ne razumijem u potpunosti. Vi ste rekli: Muslimani,
18 Srbi i Hrvati bili bi jednako zastupljeni u tom savjetu naroda, i na taj način
19 bi se izbjeglo preglasavanje. I dalje ne razumijem. Jer ako bi svaki narod imao
20 jednu trećinu glasova, onda bi Muslimani i Hrvati mogli preglasati Srbe u tom
21 novom tijelu. Ili sam Vas pogrešno shvatio? Ali pošto... postavljam pitanja bez da
22 imam priliku da vidim članak.

23 G. JOSSE: [simultani prevod] I ja bih želio da pročitam članak. Nemamo
24 ga.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Tačno.

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Ali svjedok...

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Svi detalji o tome da li je izdavač
4 podržavao te ideje, i tako dalje, čini se od relativno maloga značaja. Stoga,
5 pokušajmo da shvatimo Vaše svjedočenje. Kako bi se u ovome novom tijelu, gdje
6 postoji jednaka zastupljenost, izbjeglo preglasavanje?

7 SVEDOK: Ja sam pokušao da budem kratak, pa nisam pominjao sve detalje.
8 Podrazumeva se da bi postojalo i drugo vijeće, predstavničko, u kome bi se
9 odluke donosile kvalifikovanom većinom; pretpostavljam, u najvećem broju
10 pitanja, preko 50%. U Vijeću naroda nije moguće tako odlučivati. Tu se odlučuje
11 ili konsensusom /sic/ ili natpolovičnom većinom predstavnika svakog naroda,
12 gledajući ponaosob. Dru...drugačije u Vijeću naroda nije moguće, inače dolazi do
13 preglasavanja. Vi... Vi ste tu sasvim u pravu. Da...dakle, jedna od odredbi koja
14 uređuje rad Vijeća naroda mora biti ili konsensus ili većina svakog naroda,
15 gledajući ponaosob. Dakle, preko 50% Srba, preko 50% Hrvata, preko 50% Muslimana
16 mora biti za neku odluku da bi ona bila prihvatljiva. A ne može da se desi da,
17 recimo, re... svi sre...

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Pretpostavimo da bi Muslimani
19 glasali većinom protiv nekog prijedloga koji dolazi od Srba, u kojem slučaju ne
20 bi bilo niti konsenzusa, niti većine glasova svakog od naroda pojedinačno. Da li
21 sam Vas dobro shvatio?

22 SVEDOK: Tako nešto je moguće. Ono izražava jednu pesimističku
23 perspektivu, znate. To se i dešava, to se i desilo - zato je i došlo do rata. Da
24 imamo tu suglasnost, ne bi d... mi smo imali preglasavanje, koje je jed...jedna od
25 činjenica koja opisuje razloge rata. Ali pretpostavka da dijalog, debata kod

26

27

28

29

30

1 razumnih ljudi dovodi do prihvatanja razumnih argumenata. To je pretpostavka.
2 Jel Vijeće naroda bi imalo mogućnost da više puta vraća problem na dnevni red.
3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ali kako ja razumijem, to bi bio
4 sistem preglasavanja, a to je svakako neprijatno ukoliko ste preglasani, iako
5 ste imali sasvim razumne argumente. Da bi takav sistem preglasavanja bio
6 zamijenjen ili dopunjen sistemom u kojem bi jedan od naroda mogao blokirati bilo
7 koji predlog, tako što će reći da neće većina njegovog naroda podržati tu ideju.
8 I zato ne postoji konsenzus, niti je postojala većina sva tri naroda
9 pojedinačno. Pokušavam da shvatim kako je to rješavalo problem, jer kako shvatam
10 iz dosadašnjeg svjedočenja, to je bio problem koji se nije mogao, ili se nije
11 mogao lako razriješiti ovakvim strukturama, nego - kao što Vi kažete - mogao bi
12 da se razriješi tako što bi svako koristio zdrav razum, a ne bi koristio svoj
13 većinski položaj, bez da pribjegne manje efikasnom vetu.

14 SVEDOK: Uvaženi sudijo, Vi ste sad opisali situaciju koju sad imamo u
15 Bosni i Hercegovini. Sad postoji takva ustavna situacija, u kojoj jedan narod
16 može blokirati druge i...ili bilo kakvo rešenje. Međutim, Bosna i Hercegovina je u
17 specifičnoj situaciji, pa ima arbitra koji nije iz Bosne i Hercegovine - kako
18 god hoćemo da ga nazovemo - koji... koji to prekida. Ali logično je pretpostaviti
19 da međunarodni predstavnik neće večito postojati u Bosni i Hercegovini, i... i
20 logično je očekivati da predstavnici naroda u međusobnom dogovoru ko ž... koji
21 uopšte žele da žive, moraju da nađu neke pravne i političke mehanizme da se
22 dogovore.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Vi kažete da se situacija nije
2 promijenila u Bosni i Hercegovini, osim što sada postoji neko ko donosi odluke,
3 ako se donošenje odluka ne odvija onako kako bi bilo poželjno. No, sad mi je ovo
4 jasno.

5 Gospodine Josse, Vijeće bi željelo da se usredsredi na takvu vrstu
6 analize. Ako svjedok kaže: preglasavanje je bilo problem, ali mi smo osnovali
7 novo tijelo kako bismo izbjegli preglasavanje, ipak meni nije potpuno jasno kako
8 bi moglo biti izbjegnuto preglasavanje i u novom sistemu, ukoliko su svi i dalje
9 uhvaćeni u istoj situaciji, a bez ovog novog organa. To su dileme za koje bih
10 rekao da je vrlo zainteresovano Vijeće i rado bi čulo nešto više o tome, a ne
11 samo: Imali smo novo tijelo i to će razriješiti pitanja.

12 G. JOSSE: [simultani prevod] To je vrlo korisna uputa, časni Sude. Ovaj
13 gospodin ima vrlo detaljno znanje, imajući na umu šta je njegova profesija. I
14 ukoliko mu se postave takva pitanja, on ima tendenciju da daje dugačke odgovore
15 i time uzima mnogo vremena.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Osim ako ga ne prekinete odmah i kažete:
17 kako bi taj novi sistem mogao da izbjegne preglasavanje? Ako biste ga zaustavili
18 i usmjerili malo njegove odgovore: možda bi to moglo da bude preglasavanje
19 izbjegnuto putem jednog drugog mehanizma i to bi opstruiralo donošenje odluka

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ukoliko bi se zadržao sistem preglasavanja.

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala Vam.

3 P: A sada ću Vas nešto pitati o tome, kako ste Vi primjećivali da se
4 pojačavaju tenzije u Sarajevu. Da li ste imali ikakvih vidljivih znakova da se
5 Muslimani naoružavaju?

6 O: Pa, d... to je bio, ta činjenica da... da se Muslimani naoružavaju, bio
7 je deo i javnih priča, međusobnih razgovora, itd. To je kasnije i potvrđeno s
8 muslimanske strane preko niza intervjuja na televiziji, u novinama, ali bilo je
9 vidljivo i na ulici. Recimo, o...od početka 1991... od početka školske godine 1991.
10 - znači, septembar/oktobar 1991. godine - po dvorištu Fakulteta političkih nauka...
11 nauka, na kome sam radio, na kome sam bio prodekan, hodali su u...uniformisana
12 lica vrlo često sa oružjem. Pripadnici takoz... sa crvenim bere... pripadnici /sic/
13 takozvane "Patriotske lige". Dakle, tu se ne radi o... o... o policiji, o redovnim
14 organima bezbednosti Bosne i Hercegovine, nego se radi o... o nekoj naoružanoj
15 formaciji koja nigde nije regulisana ustavom i zakonom. I to je, razume se,
16 pojačavalo, ovaj... strahove, napetost, itd.

17 A vidite sad iz zakonskih rešenja u Federaciji Bosne i Hercegovine - to
18 je objavljeno nedavno u štampi - da se u... prizna penzijski staž u dvostrukom
19 trajanju svim... svim licima koja su od d... od... čini mi se, od aprila 1991. godine,
20 učestvovali u pripremanju muslimanskog naroda na... ili bošnjačkog naroda - sad se
21 kaže - na, ovaj, odbrani Bosne i Hercegovine. Tu se, dakle, očigledno
22 podrazumeva oni koji su se naoružavali, stvarali jedinice, itd. G...govorim o
23 1991. godini. Naknadno se to verifikuje zakonskim rešenjima.

24 Da...dakle, to je vidljivo, da je... to je bilo vidljivo, da je... da je to
25 tako postojalo i osetilo se to u... među ljudima, na ulici, u preduzećima, a...

26

27

28

29

30

1 I razume se, to je bio alarm da se nešto pokuša učiniti da se taj loš trend
2 zaustavi, a to je tema o kojoj smo u...upravo malopre razgovarali.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li nam reći na koju ste godinu
4 mislili kada ste govorili o aprilu?

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja sam htio da postavim isto pitanje.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Rekli ste "od aprila". Od aprila koje
7 godine? "Oni koji su od aprila te godine sudjelovali u procesu naoružavanja."
8 Aprila koje godine?

9 G. JOSSE: [simultani prevod]

10 P: Za udvostručavanje penzionog staža, gospodine Poplašen.

11 O: Od...

12 P: To je ono na šta misli cijenjeni sudija.

13 O: Tu se radi o aprilu 1991. godine. A radi se o zakonima o penzijskom
14 osiguranju u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ta odredba ili informacija o toj
15 odredbi, j...ja sam je tu video, objavljena je u... mislim u listu *Ljiljan*, i tako
16 dalje. A mislim da Odbrana ima kopiju, ovaj, kopiju te informacije. Dakle, u
17 kome se citira taj zakon, datum usvajanja, i... i sadržina ove odredbe koju sam
18 pomenuo.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, sudija Hanoteau ima
20 pitanje.

21 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Molim Vas, gospodine svedoče, Vi ste
22 rekli, na engleskom: "Kasnije, to je potvrdila muslimanska strana na televiziji
23 i u novinama."

24 Možete li nam, molim Vas, to malo bliže objasniti? Kada ste rekli
25 "kasnije", šta to "kasnije" znači? I kada su to Muslimani potvrdili, kojom
26 prilikom? Možete li malo više da nam kažete šta ste tačno pod tim podrazumevali?

27

28

29

30

1 SVEDOK: Ja ću Vam reći šta tačno podrazumevam, al' ne mogu... ne... n...nemam
2 toliko precizno pamćenje da mogu dat' datum. Nekoliko puta na televizijskim
3 programima bili su intervjui sa vojnim i političkim rukovodstvom Armije Bosne i
4 Hercegovine. Recimo, intervju sa Seferom Halilovićem, gde on objašnjava da je
5 muslimanski narod u toku devedeset... u toku 1990. i 1991. naoružavan, da su
6 stvarane određene formacije, da su oni očekivali sukobe, i govori o svom vrlo
7 značajnom doprinosu jednoj takvoj orijentaciji.

8 Nije usamljen primer. Postoji veliki broj intervjuja, i u elektronskim
9 medijima i pisanim, n...na ovu temu, koji upravo govore na ovaj način. I ja
10 z...zaista nisam poneo neke kopije, ni... ni dokumenta koji bi... ali to naknadno nije
11 teško, ovaj, utvrditi.

12 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Ali ti intervjui i to gde je
13 objavljavano, da li je to bilo nakon rata, tokom rata ili neposredno pre rata?
14 Kada se to vremenski tačno dogodilo?

15 SVEDOK: Već ste me pitali. To je... krajem rata i posle rata. To su
16 sećanja na d...događanja.

17 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] U redu. Hvala, gospodine.

18 G. JOSSE: [simultani prevod]

19 P: Ja bih sada zamolio gospodina Poplašena da idemo dalje. Dakle, da
20 pređemo na april 1992. godine. U nekom trenutku, Vi ste napustili Sarajevo,
21 otišli ste na neko putovanje i fizički nakon toga niste mogli da se vratite,
22 zbog blokade na putevima ili nekog sličnog problema; je li tako?

23 O: Ne napustio - nisam mogao da se vratim, to je preciznije. U... u pravu
24 ste kad kažete da sam bio na putu i da u povratku u Sarajevo da su postojale e...
25 blokade na ulazu u grad Sarajevo i naprosto nisam mogao da prođem od fizičkih
26 blokada na putu. To je u...ulaz u Sarajevo, to je 6. april ujutru, ulaz u

27

28

29

30

1 Sarajevo od strane Sokoca-Rogatice, kod... ispred tunela koji se zove "Kozja
2 ćuprija". Tu je bilo blokirano. S jedne strane toga tunela bili su naoružani
3 Srbi, s druge strane su bili naoružani Muslimani. Naprosto, ne ja, nego
4 ni...ni...niko nije mogao da prođe, jer bi bio izložen, očigledno, puščanoj vatri.
5 Pa sam se zbog toga vratio na... na Pale, koje su desetak kilometara od tog mesta.

6 P: A na Palama ste stupili u vezu sa profesorom Koljevićem, je li tako?

7 O: Pa, d... to je... to je trajalo... U principu je tako. To je trajalo
8 nekoliko dana. N...najpre nisam imao gde da spa... pa sam se smestio u... u jedan
9 objekt koji se zove hotel "Panorama", pa sam onda za dan, dva, tri - jel Pale
10 nisu veliko mjesto, to je manje... manji jedan gradić - sreo na ulici neke ljude
11 iz rukovodstva Srpske demokratske stranke. I oni su mi... ti ljudi su mi rekli da
12 ih ima više i da se nalaze u jednom objektu turističkom koji je... koji je na
13 samoj periferiji gradića Pale. I otišao sam tamo i tamo sam sreo profesora
14 Koljevića i još neke druge ljude, i onda je sve poprimilo neki drugačiji tok.

15 P: Gospodine Poplašen, bilo bi korisno ako biste sada ukratko rekli
16 Sudskom veću kakve su bile Vaše aktivnosti u tom periodu 1992. godine, a onda
17 možemo kasnije malo detaljnije time da se pozabavimo. Dakle, ispravite me ako
18 nisam u pravu no, u osnovi, Vi ste radili zajedno sa profesorom Koljevićem, i to
19 nekih dva sledeća meseca, je li tako?

20 O: Nešto manje od tog. U osnovi se radilo o sledećem. Treba imati u vidu
21 da je prije 6. aprila - dakle, negde u martu - u gradu Sarajevu, ne na Palama,
22 nego u gradu Sarajevu, nakon nesporazuma u Narodnoj skupštini Bosne i
23 Hercegovine, formirana Skupština srpskog naroda Bosne i Hercegovine, koja je

24

25

26

27

28

29

30

1 podrazumevala izabrane poslanike na izborima 1990. Ta Skupština srpskog naroda
2 izabrae... izabrala je Vladu Srpske Republike Bosne i Hercegovine. Ta Skupština
3 usvojila je, e... n... u januaru 1991., Ustav Srpske Republike Bosne i Hercegovine.
4 I u tom smislu postojalo je... dakle, već je postojala neka skupština, neka vlada,
5 o... postojala su neka dokumenta, i ti ljudi koji su bili članovi te vlade,
6 članovi te skupštine, našli su se na Palama. I obzirom da je sve... i... i počeli su
7 da organizuju politički, pravni život, odbranu, itd.

8 I u tom smislu ja sam se zatekô sa profesorom Koljevićem i bio angažovan
9 oko toga da se, pre svega, nađe neki prostor gde će ti ljudi nešto da rade,
10 d...d...da se počnu prvi poslovi oko pravnog uređivanja toga posla, ovaj, da se
11 počne medijski delovati. D...da...dakle, to je... ovako izgleda kratko, ali tu je jako
12 mnogo posla, i u... u tom smislu sam bio u svakodnevnom kontaktu sa profesorom
13 Koljevićem. On je bio u kontaktu kasnije sa predsednikom Karadžićem i drugim
14 članovima rukovodstva Srpske demokratske stranke, koje sam i ja povremeno viđao.
15 Al' prvenstveno sam radio sa profesorom Koljevićem nako /sic/ ovih... oko ovih
16 pitanja koje sam pomenuo.

17 To je trajalo negde do... možda blizu dva meseca, negde do potkraj maja
18 1992. godine, kada sam ja to napustio i otišao u jednu jedinicu, da bi se za
19 jedno 20-ak dana... Dakle, negde oko 20. maja ja sam napustio Pale i otišao u
20 jednu jedinicu 50-ak kilometara od Sarajeva, kojom je komandovao moj predratni
21 poznanik i prijatelj. I nakon 20-ak dana, na poziv profesora Koljevića, vratio
22 sam se na Pale jer me on zamolio da prihvatim ulogu republičkog po...poverenika u
23 Opštini Vogošća, radi koliko-toliko uređivanja odnosa u... u t... u t... u toj
24 opštini. Taj njegov predlog sam prihvatio. Predsedništvo je donelo tu odluku i
25 ja sam krajem juna - mislim da je bio 28. juni, ako se dobro sećam, čini mi se
26 da je bio upravo Vidovdan, 28. juni - otišao u Vogošću sa funkcijom poverenika

27

28

29

30

1 u toj opštini. Povremeno sam bio u Vogošći, nisam bio stalno.
2 U m... u međuvremenu, jedan od razloga moga nezadovoljstva koje sam
3 pomenuo je moj odlazak sa Pala u... u jedinicu, umesto da radim sa rukovodstvom
4 SDS-a, vladom, i tako dalje. U... u... u međuvremenu sam ja moje neza... političko
5 nezadovoljstvo iščistio, jasnije formulisao, i počeo da radim na osnivanju
6 Srpske radikalne stranke Republike Srpske. I... i dok sam bio u Vogošći, kao
7 republički poverenik, ja sam, razume se, imao na raspolaganju automobil koji je
8 bio vlasništvo Predsedništva Republike Srpske, i taj automobil sam obilato
9 koristio u... u stranačke svrhe, jer sam vrlo često obilazio čitavu Republiku
10 Srpsku. U toku 1992., u... u najvećem broju opština sam prisustvovao osnivanju
11 inic...inicijativnih odbora Srpske radikalne stranke, al' za to je trebalo i dosta
12 vremena, pa i goriva, i dosta energije, ovaj, i u to... u tom smislu sam koristio.
13 R...razume se, nisam odustajao od uloge poverenika u Vogošći, i tamo sam povremeno
14 dolazio, jer je imenovan... imenovano povereništvo koje je radilo svoj posao a,
15 uostalom, naša uloga i nije bila da vršimo bilo kakvu vlast, nego da vodimo
16 računa da postojeći organi vlasti u Opštini Vogošća - pre svega mislim na
17 Skupštinu i na Vladu, tj. Izvršni odbor - obavljaju svoj posao u skladu sa
18 zakonom.

19 I to je u najkraćem - ako nisam preterao - u najkraćem skica šta sam
20 radio posle aprila 1992. godine.

21 P: Hvala. Dakle, da sada to malo izanaliziramo. Vi ste počeli rekavši
22 Sudskom veću da ste učestvovali u logističkom radu na Palama. Vi ste to radili u
23 saradnji, odnosno u vezi sa gospodinom Divčićem, je li tako?

24 O: Pa, d...da. Postojala je, kad su počela ratna dejstva, odmaralište
25 jednog preduzeća iz Srbije koje se zvalo "Kikinda", koje je bilo napušteno. I tu
26 je problem bio i instalacija vo...vodovoda, struje, telefona, pa nameštaja,
27 opreme, problem... problem krova, pa... Jer to su razne stvari...

28 P: Moram da Vas prekinem. Moram da Vas prekinem, jer gospodin Divčić je

29
30

1 rekao ovom Sudskom veću već o svom radu tamo. No tačno je, zar ne, da je on, kao
2 što je on to i rekao ovde Sudskom veću, da se on, pre svega, bavio tim
3 logističkim radom, a da ste Vi, naravno, vremenom počeli više da učestvujete u
4 radu koji se ticao političke orijentacije, odnosno političkog rada, zajedno sa
5 profesorom Koljevićem?

6 O: To je tačno. Nekoliko dana nakon toga - ja sad ne mogu da se setim
7 tačno datuma - na Pale je iz Sarajeva stigao predsednik Karadžić. Dakle, ne 6.
8 aprila, nego nekoliko dana posle toga. Pretpostavljam, jedno šest-sedam dana. I
9 tu je bio... tu je bio gospodin Koljević. I oni p... oni su se već dogovorili oko
10 r...rasporeda nekih obaveza, dužnosti, i tako dalje, i ja sam prihvatio sugestiju
11 profesora Koljevića da s njim budem angažovan na proceni međunarodnih odnosa,
12 međunarodnih kontaktima, međunarodna korespondencije, itd. I... i u vezi s tim sam
13 svakodnevno - pa, rekao bih - detaljno razgovarao sa profesorom Koljevićem o...oko
14 stavova ra... ra... Evropske zajednice, Ujedinjenih nacija, velikih sila, našeg
15 mogućeg odgovora, da li je potreban, kakav da bude, itd. Rezultat toga -
16 pretpostavljam - pretpostavljam da je to uticalo na strukturu pisama i odnosa
17 profesora Koljevića i pre...predsednika Karadžića. Ja povratno ne znam šta je to
18 tačno. Profesor Koljević je inače bio i profesor engleske književnosti i... i
19 odlično je znao engleski, i on je tekstove pisao direktno na engleskom jeziku.
20 Ja ih kasnije nisam čitao, proveravao o... svu tu korespondenciju. Ali u svakom
21 slučaju, angažman je... ag... angažman se koncentrisao na tu oblast.

22 A donekle sam bio prisutan i u delovanju... u... u nekim poslovima,
23 organizovanju, uređivanju rada srpske radio-televizije na Palama. Ali dani su
24 vrlo /sic/ pro...prolazili i već je prošlo mesec, me...mesec i po dana, javili su se
25 neki problemi oko, ovaj, humanitarne pomoći k...koji nisu mogli da budu praćeni.
26 Ne...neki tehnički problemi: kako... kako utvrditi da li je poslati - ilustrujem
27 čitav problem - da li je poslatih 20 kamiona humanitarne pomoći stiglo na
28 odredište. Ja naprosto nisam imao metod da to utvrdim. Po... po mome mišljenju,
29
30

1 pošto se... pošto su se organi Vlade izmestili sa Pala na Jahorinu, tamo je to
2 bilo još teže raditi, jer je postojalo sa čitave Jahorine svega nekoliko
3 telefonskih linija, za kompletnu Vladu.

4 I mene takav jedan princip rada nije zadovoljavao, i ja sam onda
5 obavestio i predsednika Vlade i profesora Koljevića i sve to napustio i, kao što
6 sam rekao, otišao u jednu je... otišao u jednu jedinicu.

7 Dakle, poprilično je toga... U toj situaciji možda sam ja bio
8 neobjektivan, možda nije bilo moguće drugačije, ali meni se činilo da je trebalo
9 uložiti dodatni napor da se izbegnu... ve...već je počelo sa nekim, tako, ne... ne bih
10 nazvao kriminalom, al' nekim... nekim radnjama kojima se ne može ući u trag. I
11 naprosto nisam mogao da odgovaram za tako nešto, pa sam, ovaj, napustio Pale i
12 otišao n... u Nišiće, u tu jedinicu, da bi' se vratio po pozivu, kao što sam
13 opisao.

14 P: Sada bih Vas zamolio da nam ukratko kažete nešto o toj jedinici. Gde
15 se ta jedinica fizički nalazila?

16 O: Pa, ona se nalazi severno od Sarajeva, a njeno komandno mesto je bilo
17 desetak kilometara od grada Olova. Formalno... formalno se nalazi u... u mestu koje
18 se zove Nišići, a jedinica se zvala Nišićka brigada. Komandant te jedinice je
19 bio civil, Slavko Kojić. Ja sam desetak-petnaest dana proveo - ili dvadesetak
20 dana - tu, uglavnom pomažeći... pomažući mu savetima u... u... u njegovoj komandi, u
21 nj... u njegovom radu. Radio sa... razgovarao, upućivao civil... izbeglo civilno
22 stanovništvo, jer je jako veliki broj Hrvata izbegao preko te teritorije Nišića
23 sa područja Kiseljaka i Visokog, koji su... kojima je ta jedinica pružala
24 logistiku, neku prvu ishranu, pomoć, obezbeđivala im prevoz u pravcu kojim su
25 oni... oni želeli. Dakle, e... d...dakle, ne...nešto od... Jedinica nije bila u ratnim
26 dejstvima, nije bilo ratnih sukoba. U tom periodu kada sam ja bio, više s... više
27 smo se bavili nekim poslovima koji su vezani za posledice rata: pro...problem
28 ishrane, problem prognanog stanovništva, izbeglica, smeštaja, itd.

29
30

1 P: Da bi se izbegla bilo kakva sumnja - da li ste Vi pristupili vojsci?

2 O: Ne. Ja sam vojsci pristupio tek 1994., kad sam bio mobilisan - kao i
3 ostali... ostali stanovnici podložni mobilizaciji - mobilisan u studentsku
4 brigadu, kao profesor univerziteta. To je bio novembar 1994. A prije toga sam
5 radio na univerzitetu.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudija Hanoteau ima pitanje za Vas.

7 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Pre nego što nastavimo, da Vas
8 pitam. Vi ste nam rekli da ste pomagali gospodinu Koljeviću dok ste bili sa
9 njim, a takođe i da ste radili za radio i televiziju na Palama. Možete li nam
10 nešto detaljnije reći o tome? U čemu se tačno sastojao Vaš rad tada?

11 SVEDOK: Oko onoga što sam radio sa profesorom Koljevićem sam... sam nešto
12 rekao. On se sastojao u a...analizi, komentarisanju, međusobnom usaglašavanju
13 međunarodne pozicije u kojoj se našao srpski narod u cjelini, posebno srpski
14 narod u Republici Srpskoj. U tom periodu postojale su različite inicijative, od
15 organa Evropske zajednice, Ujedinjenih nacija, velikih sila, različite ocene
16 ruk... državnog rukovodstva Srbije i Jugoslavije, i na to je sve trebalo na
17 izvestan...

18 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Oprostite, gospodine. Ja sam shvatio
19 šta ste Vi radili sa gospodinom Koljevićem, no Vi ste nam takođe rekli da ste
20 učestvovali u radu radija i televizije, "pomagao sam radu radija i televizije".
21 Ja bih hteo da znam u čemu se tačno sastojao taj Vaš rad.

22 SVEDOK: Onda, u tom... u t... u tom trenutku koji sam ja pomenuo, nije
23 postojala srpska radio-televizija, i mi smo trebali da stvorimo uslove da ona
24 krene sa radom. Dakle, trebalo je... trebalo je, pre svega, napraviti neki

25

26

27

28

29

30

1 prostor, trebalo je videti da li je to dom kulture il'... ili neka druga zgrada.
2 Trebalo je sresti ljude koji su radili u Sarajevu na Radio-televiziji Bosne i
3 Hercegovine, koji imaju stručnog uvida u kompletnu tehniku, logistiku, da se
4 vidi šta... gde se može nabaviti, šta je nužno, kad može početi, itd. Trebalo je
5 okupiti jedan broj novinara. A... trebalo je sa organima skupština opštine
6 usuglasiti da daju neko rešenje da tu može da... da počne da radi, u zgradi doma
7 kulture, itd. Sve su to neki poslovi koji poprilično traže vremena, iscrpljuju,
8 naročito kad ne...nemate telefonske veze, k...kad je prevoz problematičan, kad
9 nekoliko puta morate tražiti čoveka koji bi trebô da je na radnom mestu, ali je,
10 iz nekih razloga, nestao ili nema ga. I... i jedno vreme je prošlo u tome.

11 Kada je, ovaj, n...na Pale došao čovek, jedan književnik koji inače ima
12 iskustva sa medijima, koji se zove Todor Dutina, on je onda preuzeo sav taj
13 posao. On je po pre... po nalogu predsednika Karadžića dobio zaduženje da dalje
14 on, kao... kao vođa, kao direktor, preuzme taj posao - imô je sva ovlaštenja u tom
15 pogledu - i moje su obaveze na taj način prestale. E, sad, neposredno nakon
16 toga, nakon što je gospodin Dutina preuzeo - ja ne... ne mogu tačno da se setim
17 datuma - ali vidio se prvi signal srpske radio-tele... počeo je da re... radi najpre
18 *Srpska novinska agencija*, koja se skraćeno zvala *SRNA*, potom je počela da radi
19 *Srpska radio-televizija* i *Srpski radio*. To je očigledno bio rezultat vrlo
20 angažovanog, predanog rada Todora Dutine i ekipe koju je on okupio. Ja jesam
21 činio, sa nekim ljudima, prve korake - koji su možda više tehnički, logistički -
22 ali, što se tiče pr...proizvodnje programa i emitovanja programa, to je već stvar
23 koju su učinili drugi.

24 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala.

25 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja sam hteo da kažem: Možda je sad vreme za
26 pauzu, mada smo već imali jednu dužu pauzu, pa nisam sasvim siguran kako ćemo to
27 da radimo.

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, možemo napraviti pauzu sada i
2 počecemo sa radom ponovo u 12.20h.

3 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.
4 ... Početak pauze u 11.54h
5 ... Sednica nastavljena u 12.28h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Izvolite sjesti.
7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite nastaviti, gospodine Josse.
8 G. JOSSE: [simultani prevod]
9 P: Gospodine Poplašen, kako ste čuli da ćete biti imenovani republičkim
10 komesarom?
11 O: Nije baš odgovarajuća reč "komesar", to je poverenik ili izaslanik. U
12 svakom slučaju, ne sećam se, neko od vozača, neko od kurira je došao gore do
13 mesta gde sam na Nišićima - dakle, pored Olova - gde sam boravio i oba...obavestio
14 me da je profesor Koljević molio da hitno dođem na Pale. I ja sam se tom pozivu
15 odazvao - i ne bi sad tačno mogao da se setim datuma - ali, u svakom slučaju, to
16 mora biti negde... negde u junu, prvoj polovini juna 1992. godine.

17 I kada sam došao na Pale, profesor Koljević mi je rekao da je on tu
18 inicijativu pokrenuo i da misli da na...nas jedan broj treba da prihvatimo tu
19 ulogu. I objasnio mi je da se naprosto radi o... o proceni da im trebaju oni ljudi
20 koji će na odgovarajući način u...umeti da prenesu šta je to stanovište političkog
21 i državnog rukovodstva Srpske Republike Bosne i Hercegovine - a po...potom je
22 preimenovano na... u Republiku Srpsku - i da se radi o koordinativnoj ulozi, tj. o
23 potrebi da se vrši neka vrsta uvida da li lokalni organi vlasti rade zakonito,
24 da li obavljaju svoju ulogu, i ako ne, gde se javljaju problemi.

25 Razlog za to... dodatni razlog za to je što su često bile prekinute
26 tehničke veze, i...i...ili su se teško obavljale, između lokalnih teritorija i Vlade
27 i Predsjedništva Republike Srpske. A... a često i kad su postojale tehničke veze,
28
29
30

1 teško je u minut-dva telefonskog razgovora preneti i objasniti temeljito neki
2 politički stav. Tako da smo mi imali povremeno konsultacije sa ljudima iz
3 Predsedništva Republike i Vlade Republike Srpske, zaduženih za rad poverenika.

4 Nakon tih konsultacija, odlazili bi na teren, po zaduženju, u opštinu za
5 koju smo zaduženi, a... vršili uvid i o tome obavestavali Predsedništvo ili Vladu.
6 Čitav naglasak na tome je - a to je inače bio moj zahtev ili zahtev moje stranke
7 - da treba snažnije raditi na jačanju vladavine prava i pravne državnosti, e...
8 uređivanja države po pravnim principima.

9 Jer u... u svakoj ratnoj situaciji vrlo su snažni elementi nepoštovanja
10 zakona i uvek pretila mogućnost, uvek postoji mogućnost da se pređe u... u neki
11 haos i bezakonje. Ja sam shvatio da je ovo jedan od načina da se blokira
12 na...nastanak haosa, da se teritorija pravno uređuje, a... a možda i da se reše
13 neki... neki konkretni problemi koje nisu u stanju lokalne vlasti da reše zbog
14 retkih ili nedovoljnih kontakata sa državnim rukovodstvom. I u tom smislu sam tu
15 inicijativu profesora Koljevića prihvatio i, kao što sam rekao, dobio sam pisano
16 i potpisano rešenje najpre odluku... odluku Predsedništva republike, kojom se
17 osnivaju povjereništva, i g...gde sam video njihovu ulogu, a potom rešenje koje se
18 odnosi na ime i zaduženje za Vogošću. I krajem juna sam otišao u Vogošću i javio
19 se predsedniku Skupštine opštine i predsedniku Izvršnog odbora.

20 P: Mogu li da Vas zamolim? Tu je mnogo informacija, gospodine Poplašen.
21 Vi ste se u tom dugom odgovoru pozabavili mnogim pitanjima na koja sam želio da
22 pređem, i to je bilo od velike pomoći. No, prije nego što pređete na Vogošću, ja
23 bih Vas zamolio da na trenutak pogledate zapisnik sa pete sjednice
24 Predsjedništva, a molim da se primjerci toga zapisnika podijele po sudnici, jer
25 imam dovoljan broj primjeraka.

26

27

28

29

30

1 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, kao što mi je rečeno, ovaj
2 zapisnik je u sastavu dokaznog predmeta Optužbe P64, P65. Ukoliko je potrebno,
3 imamo još primjeraka za prevodilačke kabine.

4 P: Vidimo na ovom dokumentu...

5 GĐA PREVODILAC: Prevodilac napominje da nema originalni dokument.

6 G. JOSSE: [simultani prevod]

7 P: ...da ste imenovani za povjerenika, zajedno sa još pet osoba koje se
8 spominju u dokumentu. Da li se sjećate da li ste bili prisutni na ovoj sjednici
9 Predsjedništva?

10 O: Ne, ne sjećam se da sam bio. Ja inače nisam prisustvovao članovi...
11 sednicama Predsedništva republike. Ne... ne sjećam se da sam bio prisutan, ali
12 ovaj zapisnik mi se čini pouzdan i on se podudara sa mojim saznanjima. Tim prije
13 što mi je rečeno da je odluka donesena 10. juna i zaista su ova lica koja, svih
14 šest na spisku, lično poznam, neke bolje neke lošije, tj. petoro iza mene,
15 zaista su počeli da obavljaju ulogu povjerenika, doduše na drugim područjima. Iz
16 toga zaključujem da je zapisnik verodostojan.

17 G. JOSSE: [simultani prevod] Ne znam da li sam pogriješio rekavši koji
18 je broj dokaznog predmeta u pitanju. Mislim da će nam gospodin Harmon pomoći.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da se radi o dokaznom predmetu
20 529, u razdjelniku 12.

21 G. HARMON: [simultani prevod] Ja imam pred sobom dokazni predmet P64...

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Radi se o dokaznom predmetu P64,
23 razdjelnik 17.

24 G. HARMON: [simultani prevod] To je dokazni predmet P64, zatim P65,
25 razdjelnik 12.

26 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam na pomoći.

27 G. JOSSE: [simultani prevod]

28

29

30

1 P: Sljedeće pitanje kojim želim da se pozabavim je termin koji je
2 upotrijebljen za posao koji ste Vi dobili. U prijevodu na engleski koji ja imam,
3 kaže se: "Spisak povjerenika državnog rukovodstva Srpske Republike Bosne i
4 Hercegovine, a to su sljedeće osobe koje su imenovane za povjerenike."

5 Ponekad smo čuli, u nekim prilikama, na engleskom jeziku izraz "war
6 commissioners", a u prevodu na B/H/S "ratni povjerenici". Da li postoji neka
7 razlika ili govorimo o istoj stvari?

8 O: Ja mislim da je dovoljno reći "povjerenici". Izvornije je reći - i
9 ovdje piše, "za povjerenike" - izvornije je r... "ratni" je atribut koji samo
10 opisuje uslove u kojima su oni imenovani. A dovoljna je odredba "povjerenici".
11 Izvinjavam se, naglasak je na tome - ti ljudi ni...nisu prije svega zaduženi za
12 rat, za vojna pitanja. Da je tako, onda bi atribut "ratni" bio opravdan. To n...
13 to nisu vojna lica i nisu imali nikakvu nadležnost i nad vojskom, n... posebno ne
14 na ratnim dejstvima. I tačno je da je rat bio, vladao maltene na čitavom
15 području, ali poverenici... nije opravdano te poverenike vezivati prvenstveno za
16 rat. Jer njihov posao je, pre svega, civilni bio.

17 P: Vi ste nam već dali opis tog posla, kao i objašnjenje zašto ste ga
18 prihvatili. Počeli ste da nam govorite o Vašem odlasku u Vogošću i kako ste
19 ostvarili zadatak povjerenika u toj opštini. Molim Vas, pošto ste onda bili
20 prekinuti, da to uradite sada.

21 O: U... u nekoliko rečenica, moglo bi se reći da moj zadatak nije bio
22 donošenje nikakvih odluka niti utvrđivanje mera, nego naprosto uvid u rad
23 civilnih organa vlasti. Ja sam stupio u kontakt sa predsednikom Skupštine
24 opštine, predsednikom Izvršnog odbora, informisao ih o odluci Predsedništva

25
26
27
28
29
30

1 republike, oni su to prihvatili. Oni su mene obavestili o stanju na području
2 opštine, na kojoj je bilo samo... bilo povremenih, kada sam ja došao, bilo je
3 povremenih ratnih sukoba, sukoba na liniji. Na nekoj od linija, povremeno.
4 Dakle, ne bih... ne bi se moglo reći da su bila intenzivna ratna dejstva u
5 trenutku kad sam ja došao.

6 Međutim, imali su dosta problema sa a... komunikacijom sa izvanjskim
7 područjima, jer je o...o...Opština Vogošća, asfaltni put je išao kroz Sarajevo koji
8 je bilo /sic/ pod kontrolom Armije Bosne i Hercegovine, drugi pravac je bio
9 preko Olova, koje je također bilo pod kontrolom Armije Bosne i Hercegovine. I
10 koristio se jedan bočni, planinski pravac kroz koji su vrlo teško prolazila
11 vozila, n... put koji nije asfel... asfaltiran, kamenit . Bilo je dosta teškoća sa
12 snabdevanjem. Imali su na pomolu ozbiljnijih problema sa prehrambenim artiklima,
13 sa... imali su problema sa... s...sa drugom vrstom snabdevanja, u smislu medicinskog
14 materijala, u... u smislu kom... potrebe da komunikacijom sa - recimo, kod
15 ranjavanja - sa bolničkom ustanovom koja može pr...pru...pružiti ozbiljniju pomoć
16 ranjeniku, a ne samo prvu pomoć. I onda smo razgovarali kako sve to rešiti.

17 Javio se i problem što je veliki broj deputata u Skupštini bio, tako da
18 kažem, ili na putu ili ranjen, neki su otputovali, neki su poginuli, neki nisu
19 imali komunikaciju, tako da se Skupština opštine vrlo teško sastajala. Ali
20 Izvršni odbor je redovno zasedao, najmanje jednom nedeljno, i kao... kao vlada, i
21 on je u vanrednim okolnostima mogao da obavlja i poslove iz nadležnosti
22 Skupštine opštine.

23 Ja s... ja sam taj u...uvid ostvario i o tome sam izvestio profesora
24 Koljevića koji je bio zadužen za praćenje rada poverenika. I p... i onda sam, kao
25 što sam ispričao, često išao na put, ponekad dolazio u Vogošću, ponekad neki
26 problem rešavao.

27
28
29
30

1 Predložio sam, kao što je pred...predvidio propis, imenovanje povereništva
2 u celini, nekoliko lica sa područja Opštine Vogošća koji su tamo radili, bili
3 aktivni. Taj spisak sam dao profesoru Koljeviću. Predsedništvo je te ljude
4 imelo... imenovalo u ratno povereništvo i oni su u mome odsustvu mogli da - i u
5 moje ime - obavljaju... obavljaju ulogu koja je regulisana odlukom o formiranju
6 /sic/ povereništva.

7 To je u najkraćem kako je... kako je tekao rad, moj rad u Vogošći.

8 P: Primijetili ste spor, jedan sasvim trivijalan spor između
9 predsjednika opštinske skupštine u Vogošći i predsjednika Izvršnog odbora, i
10 pokušali ste da to razriješite. Da li je to tačno?

11 O: Tačno je. Između gospodina Stanića - tako se zvao predsednik
12 Skupštine opštine - i gospodina Koprivice. Pa, n...ne bi se moglo reći da je to
13 postojao sukob, ali postojala je neka napetost oko rada Skupštine i oko rada
14 Izvršnog odbora. Teško se moglo zadovoljiti /sic/ gospodinu Sta...Staniću da se
15 sastane Skupština ako i nakon... ako i nakon pet poziva nije u stanju da prikupi
16 prostu većinu deputata u Skupštini opštine. A u tom smislu, on je m... on je morao
17 da prihvati činjenicu da su uslovi takvi da... da se ne može čekati da se jednog
18 dana sastane Skupština, a da Izvršni odbor miruje, da nemo posmatra probleme
19 koji se moraju rešavati. Na kraju je gospodin Stanišić to prihvatio, tu
20 činjenicu, i onda, pošto se nije sastajala Skupština, više se stavio na
21 raspolaganje Izvršnom odboru i... i vođstvu opštine i korektno je prihvatio...
22 korektno je prihvatio saradnju. Međutim, trebalo je nešto... nekoliko puta
23 razgovora i sa gospodinom Koprivicom i gospodinom Stanićem, da shvate da se... da
24 je nepotreban bilo kakav konflikt i da se to razreši.

25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudija Hanoteau želi da postavi pitanje.

26 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Jedno pitanje, gospodine. Vi ste

27

28

29

30

1 govoreli, kada se gospodin Josse dotakao teme republičkog povjerenika, a Vi ste
2 upotrijebili dvije riječi: "komesar ili povjerenik". Šta ste pod time tačno
3 podrazumijevali? Čini ste da ste Vi napravili neku vrstu analogije između tih
4 dvaju riječi, između "komesara" i "povjerenika". Možete li, molim Vas, da
5 objasnite? Hvala Vam.

6 SVEDOK: Kad se kaže "komesar", mene to asocira na funkciju u
7 komunističkim društvima, u kome ličnost komesara ima ulogu da politički i
8 moralno procenjuje ljude i da donosi presude i osude. U... komesar se uobičajeno,
9 makar na... u... u obrazovnom sistemu u kome sam ja obrazovan, reč "komesar" se tako
10 upotrebljavala. Poverenik ne podrazumeva tu mogućnost. Pov...poverenik je ne... više
11 vrsta izaslanika. On treba dosledno da prenese ono što je stav državnog
12 rukovodstva, bez... bez originalnog doprinosa, bez svojih inovacija, bez promena.
13 Može da interpretira, al' ne sme suštinski da... da menja propise koji su već
14 utvrđeni. U tom smislu, naša uloga je bila da o...ono što nije na mu... moguće na
15 drugi način preneti, a... a... da... da prenesemo usmeno. A i u drugom pogledu, mi smo
16 polazili od činjenice da postoje zakonski propisi po kojima radi /sic/ lokalne
17 vlasti. E... i poverenik znači da se u nas ima poverenje da procenimo da li se ti
18 postojeći zakonski propisi primenjuju, a ne neke naše nove ideje, ne... ne nakan
19 /sic/ naša nova procena. Dakle, da vidimo da li lokalni organi vlasti rade po
20 propisima koji su važeći u Republici Srpskoj i da na to upozoravamo. Najpre da
21 upozoravamo lokalne organe vlasti, ako ne rade, a ako ne možemo da razrešimo o
22 tome informišemo Predsedništvo republike i Vladu Republike Srpske, koja treba da
23 preduzme odgovarajuće mere. Mi nismo samostalno mogli bilo kakve mere preduzeti,
24 niti narediti. Ali je predstavnicima lokalne organi... or...organa u vlasti bilo
25 jasno - u principu je to tako trebalo da radi - da posle našeg upozorenja i

26

27

28

29

30

1 intervencije treba da sledi intervencija Predsedništva ili Vlade Republike
2 Srpske. Prema tome, da, ako su naši zahtevi logični, zasnovani na zakonu, da je,
3 ovaj, primerenije da ih prihvate, da prihvate te primedbe, nego... nego da se
4 po...ponašaju /nerazgovetno/.

5 Ko...kom...komesar je nešto sasvim, u... u mojoj... u mojoj percepciji, nešto
6 sasvim drugo. Podrazumeva visok nivo arbitražnosti, pre svega određenu vrstu
7 morala, pa i visok stepen netolerancije, za razliku od pojma "poverenik".

8 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Kao što ste rekli, kako je bilo malo
9 sredstava za komunikaciju, telefonskih ili drugih, nije li onda tim
10 povjerenicima, nije li na njima bilo da daju instrukcije, direktive iz centra
11 vlasti? Budući da nije postojalo linija komunikacije, nije li onda to bio njihov
12 posao, posao povjerenika?

13 SVEDOK: D...da, jeste, jedan od poslova. Po...pošto ne može drugačije, oni
14 će doneti u ruci neki propis ili će ga prepričati i lokalna vlast onda ostvari
15 uvid u njega. Ljudi u lokalnim organima vlasti, i drugi, su imali neka
16 zaduženja, svoje poslove, ili su bili u radnoj obavezi, ili su bili vojno
17 angažovani, a poverenici su imali isključivo taj posao. Znači, mi smo imali
18 mogućnost da, ovaj, da se vratim... sednem i vratim se na Pale, razgovaram u Vladi
19 ili Predsedništvu, detaljno se upoznam - bez obzira kol'ko se zadržim - i v... i
20 vratim se na lokalni teren gde prenesem takve stavove. Sad, da li se to može
21 nazvati direktivama; u svakom slučaju, jesu stavovi državnog rukovodstva, pa
22 ponekad i propisi. Nekad lokalna zajednica i ne zna da je usvojen neki zakon ili
23 propis, p...pa ga treba doneti u ruci. Jer je trebalo vremena dok se odštampa
24 *Službeni glasnik* i dok on... dok on stigne na teren. Ne...nekada je situacija
25 urgentna, hitna, itd.

26 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Kada ste odgovorili na pitanje
27 riječima: "Da, to je bio jedan od zadataka. Ako nije bilo drugog načina, onda
28
29
30

1 bi oni ponijeli papir na kojem bi bila pravila," da li ste Vi lično nailazili na
2 takve situacije, da li ste Vi lično nosili u Vogošću odluke ili - kao što ste Vi
3 rekli - papir? Dakle, da li ste to u Vogošću nosili od centralne vlasti?

4 SVEDOK: Ja znam da se to dešavalo u nekim drugim opštinama. Ja lično
5 nisam imao tu potrebu, ali sam iz Vogošće pismeno izveštavao Predsedništvo i
6 Vladu Republike Srpske o stanju. Jer po mojoj proceni, Izvršni r... odbor je dosta
7 korektno radio, prema... prema mogućnostima koje su postojale, prema onome o čemu
8 sam ja bio obavešten. I nisam imao potrebu i z...za neke specijalne, velike
9 intervencije.

10 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Izvinite, gospodine Josse, što je
11 ovako dugo trajalo.

12 Ali jedna rečenica koju ste izgovorili, rekli ste: "Sama komisija je
13 osnovana, a neke osobe koje su bile aktivne u Vogošći, po mom mišljenju, bile su
14 odgovarajuće za tu funkciju."

15 Da li to znači da se na licu mjesta oformila jedna komisija? Šta ste
16 htjeli time reći? Da li ste Vi preporučili neke osobe koje su bile aktivne: "...i
17 ja sam smatrao da su oni bili odgovarajuće osobe za tu funkciju." Šta ste tačno
18 pod time podrazumijevali?

19 SVEDOK: Pored mene, kao poverenika Predsedništva i Vlade Republike
20 Srpske, imenovano je lokalno povereništvo na moj predlog. U tom povereništvu,
21 dakle, bio sam automatski ja imenovan od Predsedništva, i još čet'ri čoveka iz
22 lokalne zajednice. Ja sam ta imena zabeležio na papir, prosledio profesoru
23 Koljeviću, i t... i oni su imenovani preko mene, na predlog profesora Koljevića u
24 Predsedništvu, kao opštinski poverenici. Dakle, to je bilo jedan plus čet'ri. I

25

26

27

28

29

30

1 u mom odsustvu oni su radili svoj posao, oni su radili posao onaj k... onaj posao
2 kojim se opisuje uloga poverenika. A što ne znači da su oduzimali posao Izvršnom
3 odboru i e... drugim lokalnim organima vlasti. I meni je to olakšavalo, što sam
4 dolaskom u Vogošću, sretao njih - dakle, članove povereništva - koji bi me
5 obavestavali o onome o čemu sam zainteresovan.

6 Druga jedna specifičnost jeste što je Vogošća opštin... sarajevska
7 opština, opština grada Sarajeva. I oni su lakše dolazili, fizički su lakše
8 dolazili do Pala, do sedišta Vlade i Predsedništva, za razliku, r...recimo, od po...
9 od poverenika koji je nekoliko stotina kilometara daleko od... od s... od sedišta
10 Vlade i Predsedništva. To je jedan od razloga zbog č... koga su oni relativno brže
11 dolazili do propisa, do *Službenog glasnika*, do potrebnih dokumenata. A ovi koji,
12 recimo, na nekoliko stotina kilometara dolaze retko, iz vrlo različitih uslova,
13 onda republički poverenik mora da... da ponese u ruci propise za koje ste Vi,
14 uvaženi sudijo, pitali, da im predstavi, da im pokaže, itd.

15 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A koja su bila ta četiri člana te
16 komisije? Ne mislim na imena, nego ko su oni bili? Odakle su bili?

17 SVEDOK: Ja sam u dokumentaciji negde primetio i tu odluku sa... sa imenima
18 njihovim, nisu mi imena, ovaj, sporna. Oni su živeli i radili na području
19 Vogošće.

20 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Koje su imali funkcije?

21 SVEDOK: Pa, vid'te, ja se ne sećam tačno koje su imali funkcije prije
22 nego što su imenovani, ali znam da me je zanimalo da jedan bude pravnik, da
23 jedan bude e...ekonomista, da jedan bude upućen u probleme informisanja,
24 propagande, itd. Dakle, da pokrivaju prilično različite e... oblasti života, da bi
25 njihova procena bila kompetentnija, da bi mogao da se oslonim na njihov uvid u

26

27

28

29

30

1 stvari. Ja mi...mislím da je... da sam približno izgovorio njihova zanimanja i... i... i
2 oni su radili ta... i posao ekonomiste, pravnika, ne zna... i o...ovo što sam
3 nabrojao, prije imenovanja, na lokalnoj znaje... zajednici i znali su dobro ljude,
4 odnose, teritoriju, tako da sam mogao da se oslonim na a... njihove informacije.
5 Jer ja nisam prije rata nikad živio u Vogošći, samo sam kroz Vogošću prolazio i
6 z...za mene je to ipak bila nova sredina.

7 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Dakle, da budemo načisto: oni nisu
8 imali stvarne vlasti osim da kontrolišu, provjeravaju da li su djelatnosti
9 vlasti u skladu sa propisima. To je, zapravo, ono što su oni radili, zar ne?

10 SVEDOK: To je tačno. Možda... možda da se doda: i da koordinišu između
11 njih. Da li deluju u skladu sa propisima i da koordinišu između pojedinih
12 organa, i lokalnih organa u republičkih organa. Ali stvarne vlasti nisu imali,
13 niti im je to zakon dozvoljavao. Z...zakon je drugačije regulisao ulogu lokalnih
14 vlasti, i to je trebalo poštovati.

15 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I ja imam još nekoliko pitanja u
17 nastavku.

18 Gospodine Poplašen, Vi ste nam rekli da ste pokušali da pronađete ljude
19 iz raznih struka. Da li je među njima bio i neki oficir, mislim na ovu ratnu
20 komisiju u Vogošći? To je, dakle, područje u kojem ste Vi radili.

21 SVEDOK: Da. Bio je... bio je jedan pukovnik koji je opet - on je bio čovek
22 u godinama, ja mislim pred penziju - koji je... opet nije bio komandant brigade,
23 nego je meni imao neku neobičnu koordinativnu ulogu. On je... on je imao ulogu da
24 ocenjuje vojna dejstva na tom području. I pošto sam čoveka znao od prije rata,
25 jer je predavao na Odseku za narodnu odbranu na Fakultetu političkih nauka, ja

26

27

28

29

30

1 sam ga stavio u povereništvo da me kratko izveštava o vojnom aspektu stvari. A
2 komandanti jedinica nisu bili članovi povereništva, nijedne jedinice - ni
3 brigade, ni bataljona, ni čete - niti su učestvovali u radu povereništva.
4 Pukovnik Vuković je imao ulogu da oceni to stanje i da mi samo kratko prenese
5 koji se tu problemi javljaju, itd. Razume se, mene su, pre svega, interesovali
6 problemi logistike, problemi zdravstvene zaštite u vojsci, itd.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da. A da li je bilo... Naime, Vi ste
8 rekli da je povereništvo bilo uglavnom usredsređeno na legalnost, odnosno
9 zakonitost lokalne vlasti. Da li su oni imali bilo kakvu ulogu u pružanju
10 podrške vojsci, ili su oni bili potpuno za sebe?

11 SVEDOK: Vojska i vojno delovanje je bilo potpuno... potpuno druga stvar.
12 Šta znači "pružanje pomoći vojsci"? Članovi jedinica na području Vogošće bilo je
13 uglavnom civilno stanovništvo koje je tu mo...mobilisano, i pripadali su tim
14 bataljonima i Vogošćanskoj brigadi.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. A da li su ratna povereništva
16 imala bilo kakvu ulogu i bilo kakvu vezu u odnosu na bilo koja vojna pitanja?

17 SVEDOK: Možda, ako se shvati da je, recimo, na... pribavljanje hrane,
18 drugog materijala za stanovništvo i za vojsku deo vojnog delovanja. Civilni
19 organi vlasti, pa uključujući i povereništvo, bili su dužni da obezbede da nema
20 gladovanja na području opštine. I... i... i ne može se reći da ta hrana nije deljena
21 svima, pa i pripadnicima vojske. Ali nikakve veze nije imalo čak ni sa
22 snabdevanjem, recimo, sa municijom, gorivom, nikakve veze nije imalo. Sa oružjem
23 pogotovo, a sa planiranjem izvođenja dejstava baš nikakve.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A da li je to bio konkretni zadatak
25 komisije ili je to samo Vaše tumačenje, da niko ne bi smeo da gladuje?

26

27

28

29

30

1 GĐA PREVODILAC: Molim svedoka da uključi mikrofon.
2 SVEDOK: Pa, mislim da se to podrazumeva. /nečujno/
3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Čini se da imamo problem sa mikrofonom
4 svedoka. Da li je pravilno uključen?
5 SVEDOK: Da li se čujem sada?
6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, sada Vas čujem.
7 SVEDOK: Moja je procena... Opet. Moja je procena bila da nije humano i
8 nije ljudski da neko gladauje ako je moguće izbes... izbeći tu situaciju.
9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da, ali moje pitanje nije bilo da li
10 biste Vi lično odlučili o tome da li neko treba da umre od gladi, već je moje
11 pitanje bilo da li ta vrsta podrške vojsci, da li je to bilo konkretno zaduženje
12 koje je imalo povereništvo, ili je to bilo samo stvar tumačenja o tome šta je
13 humano?
14 SVEDOK: Ne, ne, nije to bilo konkretno zaduženje da povereništvo vodi
15 računa o broju vojnika - doručak, ručak, večera - pa da strukturu namirnica
16 nabavlja. Mi nismo ni uvid imali u to. Nego, generalno slika stanja u opštini,
17 pošto je, kao što sam rekao, prekinute komunikacije, loše snabdevanje...
18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da. Dakle, uslovi u kojima je vojska
19 radila, to nije zvanično bio deo vašeg posla?
20 SVEDOK: Ne, nije bio.
21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kad pogledam odluku od 10. juna - to je
22 ona odluka kojom ste Vi bili postavljeni na to mesto, a sada ću samo pročitati
23
24
25
26
27
28
29
30

1 deo zaduženja ratnih povereništava; govorim o dokumentu P529, pod brojem 112 -
2 tu kaže: "Oni će sarađivati sa vlastima u cilju stvaranja uslova za rad vojnih
3 organa i jedinica koje su angažovane u odbrani srpskog naroda."

4 GĐA PREVODILAC: Prevodilac napominje da nema original teksta pred sobom.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To zvuči pomalo unekoliko drukčije od
6 onoga što ste nam Vi upravo dali kao odgovor, pa Vas molim da nam to objasnite.

7 SVEDOK: "Oni će sarađivati na stvaranju uslova." Može da znači da treba
8 da obe... da se obezbedi neka zgrada za komandu. Može da znači da se treba da
9 obezbedi neka ambulanta. Može da se... može da znači da treba voditi računa...

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, razumem to. Upravo zato, kada sam
11 Vam postavio pitanje, ja sam rekao: "Dakle, uslovi rada vojske, to nije bio
12 zvanično deo Vašeg posla?"

13 A Vaš odgovor je bio: "Ne, nije."

14 A sada hoćete da nam objasnite u čemu se to sastojalo. I sada nam
15 kažete: "Oni će sarađivati u stvaranju uslova," dok u mom ranijem pitanju, kada
16 sam ja govorio o tim uslovima, Vi ste rekli da to nije bio Vaš zvanični deo
17 posla. Naime, ja razumem šta bi stvaranje uslova moglo značiti; to bi moglo
18 značiti bilo šta - dakle, zgrada, objekat, hrana, ratna bolnica.

19 SVEDOK: Ne shva... Ne shvatam Vaše dodatno pitanje, uvaženi sudijo.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, Vi ste nešto ranije, u odgovoru na
21 moje pitanje, rekli da deo Vašeg posla nipošto nije bilo... Sada ću Vam doslovno
22 pročitati ponovo. Ja sam Vas pitao: "Dakle, uslovi rada vojske nisu zvanično
23 bili deo Vašeg posla?"

24 I naravno, mislio sam pritom na Vaš posao kao poverenika.

25

26

27

28

29

30

1 A Vaš odgovor je bio: "Ne."

2 Međutim, sada kada sam Vam predočio ove delove odluke kojom se formiraju
3 komisije, Vi ste počeli da objašnjavate kako su ti uslovi bili deo Vašeg posla,
4 objašnjavajući kako bi to moglo značiti, recimo, obezbediti zgradu ili, pak,
5 neku ambulantu. Pa meni predstavlja određenu teškoću da pomirim to, taj odgovor,
6 sa Vašim ranijim odgovorom.

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, mogu li Vas zamoliti - možda bi
8 to pomoglo - da se svedoku predoči ponovo taj dokument?

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, u redu. Gospođo... Odnosno, molim
10 sudsku službenicu, odnosno sekretara da pronade to. To je dokazni predmet P529,
11 pod brojem 112.1. To je dokument na nastavkom *tif*, pogledajte u svom kompjuteru
12 na disku Q, 112.1.

13 G. HARMON: [simultani prevod] Časni Sude, mi možemo tu verziju na B/H/S-
14 u da kompjuterski pošaljemo na monitor svedoka, ako to može pomoći.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala sekretaru što je zapravo zanemario
16 moje reči koje su se odnosile na englesku verziju, a to nije od pomoći ovde, jer
17 se radi o verziji na B/H/S-u.

18 Svedoče, možete li, molim Vas - a na to se odnosilo moje pitanje -
19 pročitati nam poslednju rečenicu 3. člana ove odluke od 10. juna 1992. godine?

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: "Ratno povereništvo saraduje sa organima vlasti na stvaranju
2 uslova za rad vojnih organa i jedinica u odbrani srpskog naroda."

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. A poslednji deo rečenice, "i..."

4 SVEDOK: To je već član 4. "Uslova i organa i o... jedinica u odbrani
5 srpskog naroda." Završava se...

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, jedinica i odbrane /?jedinica u
7 odbrani/. Dakle, onda ovako: kada sam Vas pitao za uslove rada vojnih organa, da
8 li je to na bilo koji način imalo veze sa povereništvom, Vi ste rekli "ne". No,
9 iz ovog dela ove odluke, ja vidim da to jeste bio deo njegovog zvaničnog
10 zaduženja, odnosno zadatka; dakle, da saraduju u stvaranju takvih uslova.

11 SVEDOK: Ne. Ako smem da primetim, ja sam u... u prvom odgovoru odlično
12 objasnio, ovaj, Vaše pitanje. Pod uslovima rada ja podrazumevam da članovi
13 porodice borca ne budu gladni. Pod uslovima rada podrazumevam ako vojna komanda
14 hoće da useli u neku školu, treba doneti odluku.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da.

16 SVEDOK: To su uslovi.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A moje sledeće pitanje nakon toga je
18 bilo da li je to bilo zvanično zaduženje ili zadatak takvog povereništva ili je
19 to bilo Vaše tumačenje o tome šta je to humano. A Vi ste rekli: "To nije bilo
20 zaduženje, odnosno zadatak povereništva." Ja sam rekao: "Dakle, uslovi nisu bili
21 nešto čime ste Vi trebali da se bavite?" Vi ste rekli: "Ne." A onda, sada sam
22 Vam predočio dokument gde se kaže da to jeste bio zvanični zadatak, a ne samo

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Vaša lična briga za humanitarni aspekt. No, idemo dalje.

2 Gospodine Josse, možete nastaviti.

3 G. JOSSE: [simultani prevod]

4 P: Gospodine Poplašen, da li želite možda da stavite neku primedbu na
5 ovo što je upravo sudija rekao?

6 O: Da. Tu je prena...prenapregnuta interpretacija moga pojma "humano" i
7 zaduženja koje su ispisani u... sad bi' ja trebalo da arbitriram da li ljudi treba
8 da umiru od gladi ili ne treba da umiru od gladi. I da li eliminacija uslova za
9 gra... za glad predstavlja humani pristup ili je realizacija stava iz... iz člana 3.
10 Suština problema je u tome što povereništvo nije imalo ratna zaduženja, ali kad
11 se negde vode ratna dejstva, sve se može povezat' sa ratom. I sve su uslovi.
12 Muzika koju puštate na radiju može se povezati sa ratom, jer pravi ovakvo ili
13 onakvo raspoloženje. Mi...mislim, sad su interpretacije beskrajne, šta znače
14 uslovi i šta ovde piše. Ovde ne piše nigde da povereništvo ima bilo kakva vojna
15 zaduženja, ni...ni...nit' se bavio. I vojno zaduženje nije ako civilni organi vlasti
16 treba da donesu dokument kojim se škola ustupa vojsci, a ne da vojska to nasilno
17 uzme. U tom dokumentu treba da se vojni organi obavežu da će vratiti u ispravnom
18 stanju. Po drugim propisima vojska odlučuje kol'ko će zadržati tu zgradu, kol'ko
19 će trajati dejstva, itd. Ali civilni organi u... U ovom smislu sam ja shvatio
20 uslove, a... a ne... a ne u nekom drugom smislu. Kada sam rekao da nema nadležnosti
21 u pogledu vojske, ja sam mislio da nije imala nadle...nadležnosti u... u... u pogledu
22 planiranja vojnih operacija, u pogledu odluke ko će učestvovati u tim vojnim
23 operacijama, kad će se izvesti, kojim sredstvima će se izvesti, u pogledu
24 snabdevanja oružjem, municijom, u pogledu komandovanja, ovaj, jedinicama,
25 formiranjem jedinica, itd. Sve su to drugi vojni poslovi. E sad, možda, ja

26

27

28

29

30

1 prihvatam ako se zgrada, ishrana, zdravstvena zaštita, informisanje smatra
2 uslovom vojnog delovanja, onda to prihvatam.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Poplašen, mislim da je to
4 sasvim jasno.

5 Gospodine Josse, možete nastaviti.

6 G. JOSSE: [simultani prevod]

7 P: A da li možete Sudskom veću pomoći odgovorom na pitanje koliko ste
8 često bili u Vogošći u vreme dok ste bili poverenik?

9 O: Prije bi se moglo reći da sam ja, u izvesnom smislu, nekorektno
10 obavljao tu funkciju, jer sam koristio - kao što sam rekao - auto i gorivo i
11 hodao po republici i osnon... osnivao odbore Srpske radikalne stranke. Dakle,
12 b...bio sam povremeno, pone... odem, pa budem nekoliko dana, pa onda ne budem
13 nedelju, dve, tri. To su dobro primetili ljudi iz povereništva i ljudi iz
14 civilnog rukovodstva, i tako dalje. Naravno, u... u toku mojih boravaka, ako sam
15 nešto primetio što sam mislio da treba intervenisati, ja sam intervenisô. Pre bi
16 se moglo reći da sam bio retko nego često.

17 P: A dok ste bili tamo, da li ste u bilo kom trenutku uočili neko mesto
18 gde su bili držani u zatočeništvu - ili kao sabirno mesto - gde su držani
19 muslimanski civili?

20 O: Da. U samom gradu Vogošća, na izlazu i...iz Vogošće, svratio sam na
21 jedan kratak razgovor, na... na kafu. To je bio... ja mislim da je to bivši restoran
22 ili kafana "Sonja" ili "Sanja", ili tako nešto. I tu je bio gospodin Vlačo,
23 navodno upravnik. Auto sam parkirao na... na parkingu ispred, i unutra su
24 prolazili različiti ljudi. Primetio sam i srpske vojnike i... i navodne b... - kako
25 bi ih nazvao - ili pritvorenike ili zatvorenike, i tako... i tako dalje, ali i
26 pril... koji su se prilično slobodno kretali. Nije bilo straže naoružane ispred
27 zgrade i nije bilo straže naoružane unutar zgrade. Vojnici koji su bili sa

28
29
30

1 oružjem nosili su ga o ramenu, naprosto kao deo svog prtljaga. Unutar tog
2 razgovora, ja sam shvatio da su tu izvesni ljudi koji povremeno odlaze na radne
3 zadatke i koji su u nekoj vrsti tranzita. Tranzita - u kom pravcu, ne znam.
4 A...ali čim nisu vezani z...za sobe, nemaju u... u... strogi nadzor, znači da im je om...
5 izvesno kretanje bilo omogućeno. I u tom razgovoru sam... u tom razgovoru je
6 dotaknut problem ishrane. Pretpostavio sam da je reč o... o muslimanskom
7 stanovništvu koje želi da napuni... na...napusti Vogošću iz nekih razloga. I onda se
8 nalazilo tu čekajući dalje neko pomer... I... i ja sam na taj problem ishrane onda
9 skrenuo pažnju, i naknadno smo i doneli neke odluke u... u vezi sa angažovanjem
10 dodatnih sredstava za snabdevanje čitavog grada novim namirnicama.

11 To je jedino mesto gde sam primetio. I pošto je... sam imao utisak da... da...
12 da je to ipak neki ili pritvor ili zatvor, jer... jer su tu ljudi sabrani i
13 kontrolisani, iako ne oružjem, ja sam napravio dopis Vladi Republike Srpske,
14 Ministarstvu pravde, u... u kome sam izričito tražio da se ta ustanova, koju sam u
15 tom dopisu opisao, po... mora ili raspustiti ili - ne sećam se doslovno, taj dopis
16 negde mora da postoji, doslovnog teksta se ne sećam - ili se mora integrisati u
17 pravosudni sistem Republike Srpske. Moj predlog je bio da se to smatra jedinicom
18 zatvora koji je već postojao u drugom delu Srpskog Sarajeva, koji je postojô i
19 prije rata, i koji je imao u...ustaljene principe rada, koji je imao osoblje, koji
20 je imao prostor predviđen zakonom, i da se to reguliše na taj način. Mislim da
21 sam taj... kopiju toga dopisa dostavio i e... gospodinu Koljeviću. U svakom slučaju,
22 ona je prosleđena /sic/ Ministarstvu pravosuđa i, prema mojim saznanjima,
23 Ministarstvo pravosuđa je reagovalo na tu činjenicu.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Šta mislite time "reagovalo na tu činjenicu"?

2 O: Mislim d... mislim da je donelo odgovarajuće odluke. "Reagovalo" znači
3 integrisati taj prostor i... u zatvorski sistem Republike Srpske i podvesti ga pod
4 legal... njegov rad podvesti pod legalne propise. Razume se, ja nisam bio u
5 prilici da dalje pratim sve detalje, jer je to već leto 1992. godine. Krajem
6 godine su ukinuta up... povereništva, ja više nisam imao nikakvog kontakta sa
7 organima Vlade Republike Srpske, radio sam sasvim drugi posao.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Molim da se sada svedoku pokaže dokazni
9 predmet P379. Znam da sekretar to ima pri ruci. I verovatno je najbolje da se to
10 stavi na grafoskop.

11 P: Da li je to... Moj mikrofoni je uključen. Moj mikrofoni je stalno
12 uključen, to crveno svetlo stalno gori.

13 Ovaj uopšte ne radi, svetlo crveno nije uključen, a na ova dva svetlo
14 crveno stalno uključen.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, koristite samo jedan...

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa, ako me čuju, ja nemam problema.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja nemam problema, a ne znam da li Vas
18 prevodioci čuju.

19 G. JOSSE: [simultani prevod]

20 P: Gospodine Poplašen, ako pogledate ovu fotografiju - to je P379 - da
21 li je to ovo mesto o kome smo upravo razgovarali?

22 O: Nije. N...ne. Ta zgrada koju sam pomenuo je sasvim drugačija, ne...nema
23 ni ogradu, nema... arhitektonski nije ni nalik na ovu zgradu.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A da li Vas ta zgrada podseća na bilo šta, da li Vas asocira na
2 nešto? Nešto što ste ranije videli, bilo šta što bi moglo biti od pomoći Sudskom
3 veću?

4 O: Mene ne podseća na ništa. Ovo je b... jedna tipična zgrada koje ima
5 širom Balkana, koju prave gastarbajteri koji mnogo zarade para u inostranstvu,
6 pa naprave deset soba koje ne koriste. Toga ima svugde.

7 P: U redu, hvala.

8 G. JOSSE: [simultani prevod] Pošto sam pomenuo već ovaj konkretan
9 dokazni predmet, časni Sude, dopustite mi da se dotaknem teme koja je možda malo
10 udaljena od ovog o čemu smo do sada razgovarali. Ja mislim da će to malo uneti
11 smisla u sve ovo.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Ali najpre, samo da vidim da li
13 sam ja nešto propustio. Dakle, ime tog komandanta ili zapovednika zatvora, kako
14 se on zvao? Nisam čuo.

15 G. JOSSE: [simultani prevod] To je Brano Vlačo, mislim da je rečeno to
16 ime.

17 P: Je li to tačno, gospodine Poplašen?

18 O: Da. Da, to je tačno.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu, hvala. Možete nastaviti.

20 G. JOSSE: [simultani prevod]

21 P: Da li Vam ime Ramin Musić ili Jusić /u engleskom transkriptu: "Ramiz
22 Juzik"/ znači bilo šta?

23 O: Ne, nikada nisam čuo za to ime. Ni za osobu, ne znam ni osobu pod tim
24 imenom. Ne... ne znam da sam je sreo i da sam čuo za tu osobu.

25 P: A da li ste u bilo kom trenutku u toku 1992. godine posetili
26 rajlovačku kasarnu?

27 O: Malo je bilo prekida u prevodu, ali mislim da sam razumeo pitanje.

28
29
30

1 U t... u toku 1992. godine nisam posetio rajlovačku kasarnu, niti bilo
2 koju kasarnu. Prema tome, uopšte nisam il... ulazio u... u t... u te objekte koji se
3 zovu kasarna, vojn... kao mestima gde spava vojska i vrši obuku, niti u Rajlovcu,
4 niti u bilo kom drugom mestu.

5 P: U ovoj sudnici je utvrđeno da ste Vi zajedno sa Mirkom Krajišnikom i
6 nekim po imenu Vlasto Apostolski, da ste obišli tu kasarnu 7. avgusta 1992.
7 godine, i da ste videli jednog čoveka koji je bio teško pretučen. Šta kažete na
8 takvu tvrdnju?

9 O: Za ime Mirko Apostolski mi ništa ne znači, nit' tog čoveka poznam,
10 nit' znam ko se podrazumeva pod njim. Gospodina Mirka Krajišnika sam upoznao
11 kasnije. Dakle, ne verujem da je to 1992. bilo, nego 1993. I vrlo površno i
12 kratko. Neko mi ga je predstavio kao brata Momčila Krajišnika. I mi smo se
13 rukovali. Čitav susret je trajao minut-dva.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izgleda, ne čuje se...

15 GĐA PREVODILAC: Mikrofonski predstavajućeg sudije nije uključen.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, dozvolite da Vam
17 skrenem pažnju na činjenice da se u transkriptu pojavljuje, u Vašem odgovoru
18 /?pitanju/, Vlatko Apostolski, a svjedok je odgovorio o Mirku Apostolskom.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Primijetio sam.

20 P: Da razjasnimo: da li Vam nešto znači ime Vlatko Apostolski?

21 O: Očigledno moram da ponovim. Vlatko Apostolsko mi ne znači ništa, nit'
22 se s...sećam...

23 P: Ne, ne, ne. To je u redu, hvala Vam. Rekli ste nam o Mirku
24 Krajišniku. Ima li ičega istinitog u tvrdnjama da ste Vi obišli kasarnu u

25

26

27

28

29

30

1 Rajlovcu i da ste vidjeli čovjeka koji je bio sadistički pretučen?

2 O: To je potpuna izmišljotina. N...nit' sam vidio tog čovjeka, nit' sam
3 bio u kasarni, niti znam Vlatka Apostolskog, a Mirka Krajišnika sam upoznao
4 kasnije.

5 P: Ako dozvolite, ja ću nastaviti. Sljedeća tema kojom želim da se
6 pozabavimo je kada ste Vi aludirali i kada ste spomenuli odluku da formirate
7 Srpsku radikalnu stranku, zašto ste smatrali da je potrebno da oformite tu
8 političku stranku?

9 O: Sad je problem od... kako odgovoriti a da je manje od 45 minuta. Prvi
10 razlog je zato što je, po mome uverenju, bio neophodan pluralizam u... u Republici
11 Srpskoj. Dominacija SDS-a, pa makar i u ratnim uslovima, po...podset...čala me je na
12 jednopartijsku vladavinu u komunističkom sistemu.

13 Drugi razlog jeste zato što sam procenjivao da 1992. godine nije rešeno
14 srpsko pitanje i da će...

15 Gubi ton.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Imamo tehnički problem sa mikrofonom,
17 jer ja svoj mikrofona ne mogu da uključim i isključim. Izgleda da svi imamo
18 problem sa kontrolom mikrofona. Molim pažnju tehničara, pokušajmo da nastavimo
19 narednih 10 minuta, ali ako ne može... Ja ću uključiti mikrofona, ostaviću ga
20 uključenim. Možda ako ne dirate mikrofona ništa se neće promijeniti. No moramo se
21 postarati da funkcioniše mikrofona svjedoka. Da vidimo.

22 SVEDOK: Sad bi ga trebao... E sad mislim da radi. Dakle -

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Bojim se da sam ja bio uzrok svega toga

24

25

26

27

28

29

30

1 jer sam ja pritisnuo dugme za prioritet. Izvinjavam se.

2 G. JOSSE: [simultani prevod] Sad sam uspio da se isključim, časni Sude.

3 P: Gospodine Poplašen, Vi ste nam objasnili, izložili prvi razlog za
4 osnivanje Vaše političke stranke. A što se tiče drugog razloga, upravo ste
5 počeli da govorite da 1992. godine nije bilo riješeno srpsko pitanje. Molim Vas
6 da nastavite odatle.

7 O: Dakle, u 1992. godini, po mojoj proceni okolnosti na... u Bosni i
8 Hercegovini i na Balkanu i... i u okruženju, ja sam prož... procenjivao da će
9 rešavanje srpskog nacionalnog pitanja trajati jako dugo, čak i više decenija.
10 Al' razume se, i drugih nacionalnih pitanja na Balkan... na Balkanu i u Evropi. I
11 zbog toga je, po mome uverenju, trebalo ući sa jasnom i čvrstom orijentacijom u
12 to buduće vreme. Dakle, 1992. godine sa jasnom orijentacijom trebalo je, sa
13 jasno formulisanom politikom ući u to buduće vreme, u vreme u kojima /sic/ treba
14 očekivati napetosti, sukobe i, ovaj, i prodor interesa ne...nekih tradicionalnih
15 zemalja prema Balkanu; pre svega mislim na zapadne zemlje, na Nemačku i na
16 Vatikan.

17 Treći razlog jeste - koga smo već pominjali - što je Srpska demokratska
18 Stranka, koja je leg...legitimnu vlast formirala, koja je dobila poverenje na
19 izborima, povremeno odstupala od jedne takve orijentacije. Neš...nešto smo to već
20 pomenuli.

21 Četvrti razlog jeste što - po mojoj proceni, u tom periodu - što je
22 Srpska radikalna stranka u Jugoslaviji, d...da ne kažem u Srbiji, po mome
23
24
25
26
27
28
29
30

1 uverenju, najbolje formulisala politiku koja je meni bila prihvatljiva. Srpska
2 radikalna stranka i njen lider Vojislav Šešelj.

3 I konačno, peti razlog jeste što ja moralno nisam mogao da prihvatim da
4 sednem u auto ili u autobus i... i napustim Republiku Srpsku i odem na neko
5 ko...komforno mesto predavača ili na neko... na neko drugo mesto da se angažujem,
6 mada sam to mogao, mogao sam dobiti radno mesto i u politici, i na Univerzitetu
7 u Beogradu. Naprosto nisam mogao da prihvatim da pobegnem iz uslova, iz
8 okolnosti u kojima sam živeo i da napustim vlastiti narod.

9 Dakle, kad se saberu svi ovi razlozi koje sam pomenuo, ja sam dosta
10 intenzivno radio na formiranju odbora Srpske radikalne stranke po opštinama
11 Republike Srpske, pripremajući i formalnu osnivačku skupštinu.

12 Od... negde od novembra te... ja mislim da, izuzev jednom, više nisam ni
13 odlazio u Vogošću. Početkom 1993. godine sam već zasnovao radni odnos na Pravnom
14 fakultetu u Banja Luci, a 20. marta 1993. godine održana je Osnivačka skupština
15 Srpske radikalne stranke Republike Srpske. Na toj Osnivačkoj skupštini ja sam
16 izabran za predsednika te stranke, a neka od onih imena iz... poverenika koje smo
17 vidjeli na spisku, jedan sa onog spiska je bio potpredsednik stranke, a drugi sa
18 onog spiska je bio generalni sekretar stranke. I mi smo vrlo aktivno - pored
19 r...radne obaveze koju smo imali, kao što sam ja imao na univerzitetu - vrlo
20 aktivno radili na političkom profilisanju, političkoj organizaciji stranke.

21 Naravno, kao opoziciona stranka, imali smo i mogućnost da kritikujemo
22 Srpsku demokratsku stranku, pa čak smo često i u našoj kritici i preterivali iz
23 propagandnih razloga. I mi smo već 1994. godine procenili da imamo vrlo visok
24 rejting među glasačima, među stanovništvom Republike Srpske, i počeli smo da
25 insistiramo na vanrednim izborima. I... i to je bio moj razlog da ponekad - ne bi
26 se reklo retko - tražim, sada već u ime stranke, kao opozicioni političar, i

27
28
29
30

1 susrete sa gospodinom Krajišnikom, kao predsednikom Narodne skupštine, a
2 nekoliko puta i sa predsednikom Karadžićem, kao predsednikom republike. Doduše,
3 kod predsednika Karadžića sam više išao kao član delegacije Srpske radikalne
4 stranke u celini. Dakle, vođstvo Srpske radikalne stranke, koja je već bila
5 parlamentarna u Srbiji, koju je predvodio Vojislav Šešelj, dolazilo je u posetu
6 Republici Srpskoj. I onda sam ja bio član te delegacije, pošto sam ujedno bio
7 potpredsednik stranke u celini. Dakle, naša centrala je bila u Beogradu, to je
8 tačno, i centralni organ se zvao Centralna otadžbinska uprava, pa sam - z...za sve
9 srpske zemlje - pa sam j...ja bio potpredsednik tog centralnog organa, gospodin
10 Šešelj je bio predsednik, a ujedno sam bio i predsednik Srpske radikalne stranke
11 Republike Srpske.

12 I e... i onda se d...dešavala jedna okolnost koju možemo nazvati pravnom
13 igrom. Mi smo stranku registrovali, p...pošto je... pošto smo priznali legalitet i
14 legitimitet Srpskoj demokratskoj stranci, a ona je očigledno priznala Bosnu i
15 Hercegovinu - možda n... možda ne odlukom, al' svojim ponašanjem, o čemu smo
16 govorili - mi smo stranku registrovali u r... u Republici Srpskoj, kao... i zato se
17 zove Srpska radikalna stranka Republike Srpske, i formalno je ona samostalna
18 bila. Formalno ja nisam imao nikakve veze sa... sa strankom u Srbiji i sa
19 gospodinom Šešeljem, ali suštinski smo bili povezani sa zajedničkim organom, sa
20 Centralnom otadžbinskom upravom, gd...gde sam ja bio potpredsednik. Dakle, ja ne
21 poričem da smo mi imali suštinsku političku vezu sa centralom, a formalno smo...
22 jer... jer nismo mogli ni učestvovati na projektovanim izborima da smo stranka iz
23 druge države. Moramo biti registrovana stranka u državi u kojoj učestvuješ na
24 izborima. Pa smo se onda formalno registrovali. I vršili smo pritisak za izbore.

25

26

27

28

29

30

1 I vr...vrlo često smo kritički istupali.

2 Predsednik Karadžić je vrlo oštro istupao protiv Srpske radikalne
3 stranke. Ve...verovatno r...računajući na konkurentnost ili... ili... ili ne znam koji
4 razlozi, o... na naše pozicije, na našu popularnost, ali o...odvijao se... odvijala se
5 jedna dinamika gde je stranka rasla, gde su se izbori beskrajno odgađali, i mi
6 smo u stalnim saopštenjima sve više kritikovali neke poteze Srpske demokratske
7 stranke.

8 Naročiti predmet našeg kritike bila je Socijalistička partija i politika
9 Slobodana Miloševića. Ključni razlog kritike objašnjeni su u... u... u brojnim mojim
10 istupima i... i u nekoliko knjiga koje su... koje sabiraju te j...javne istupe iz tog
11 perioda, a... Dakle, od 1992. do 1995. ima čet'ri-pet knjiga koje samo tretiraju
12 ovu... ovu problematiku.

13 Bili su tri ključna momenta za šta smo mi kritikovali Srpsku demokratsku
14 stranku, politiku Beograda, i tako dalje. Jedan sam već spomenuo.

15 P: Ovde ću Vas zaustaviti jer, ustvari, to je bilo moje sljedeće
16 pitanje. Htio sam Vas pitati šta je bio Vaš spor sa SDS-om?

17 G. JOSSE: [simultani prevod] No, kad vidim koliko je sati, zaključujem
18 da ću sa tim pitanjem nastaviti sutra.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

20 No, prije toga, da zamolimo da se svjedok izvede iz sudnice, a Vas ću
21 prije toga, gospodine Poplašen, posavjetovati da ni sa kim ne razgovarate o
22 svjedočenju koje ste dali do sada i o svjedočenju koje ćete dati sutra.

23 Molim sada poslužiteljicu da isprati gospodina Poplašena iz sudnice.

24

25

26

27

28

29

30

1 Vidjećemo se sutra poslije podne, u 14.15h.

2 [Svedok se povlači]

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, možete li nam reći
4 procjenu koliko vremena Vam još treba?

5 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, još jedan dio sjednice. Drago
6 mi je što ste pokrenuli to pitanje u odsustvu svjedoka. Jer ja sam svestan da
7 Odbrana nema drugog svjedoka u Hagu, i trebaće da Sud saopšti odluku koja se
8 odnosi na petak. Mislim da će se odluka donijeti na osnovu onoga što ću reći
9 sada.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Primijetio sam da je mnogo odgovora
11 detaljno i nisu uvijek relevantni. Teško je da se usredsredimo samo na ono što
12 bismo mi željeli da čujemo, mi ne možemo da to isključimo iz sukoba.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Ako dozvolite, mogu li da kažem šta ja
14 mislim? Mislim da Optužba ima pravo da pita svjedoka šta on misli da je bilo

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pogrešno u vezi sa SDS-om jer ja želim time da se prvi pozabavim, a onda će
2 tužilac da o tome postavlja pitanja u unakrsnom ispitivanju. Mislim da, po mom
3 mišljenju, radi se o ključnoj temi, a ovaj svjedok je poznat kao oštar kritičar
4 SDS-a i onoga što je SDS radio 1992. godine. Stoga, po mom mišljenju, to je
5 zaista od značaja.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne znajući o kakvoj vrsti kritike se
7 radi, svakako teško je Vijeću da formira mišljenje o tome, a Vijeće ne želi da
8 formira mišljenje prije nego što čuje svjedočenje ovoga svjedoka. Ali Vi ste
9 onaj ko najbolje zna šta je relevantno. I primijetio sam da svjedok ima
10 tendenciju da nastavlja i nastavlja sa svojim izlaganjem, a Vi oklijevate da ga
11 zaustavite.

12 G. JOSSE: [simultani prevod] Iako je često ovaj svjedok imao tendenciju
13 da se bavi pitanjima kojima sam i sâm htio da se pozabavim kad dođe za to
14 vrijeme, tako da je zaista samo malo onoga što kaže suvišno.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pokušajmo da vidimo kako možemo da se
16 pozabavimo ovim ispitivanjem što je moguće efikasnije sutra.

17 Gospodine Harmon, iako znam da je tužilac stavljen u neprijatnu
18 situaciju, možete li nam reći koliko će Vam biti potrebno?

19 G. HARMON: [simultani prevod] Mislimo da ćemo moći da počnemo sutra.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam.
2 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.
3 ... Sednica završena u 13.48h.
4 Nastavak zakazan za četvrtak,
5 09.03.2006., u 14.15h.

6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30